

บทที่ 7

เศรษฐกิจพอเพียง

เค้าโครงเรื่อง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาซึ่งแนวการคิดของมนุษย์และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัฒน์ ซึ่งภายใต้สภาวะการณ์ปัจจุบันหลายหน่วยงานของภาครัฐฯ และเอกชน ได้น้อมนำหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียงใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจ การศึกษาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นต้นและปรากฏความสำเร็จเป็นรูปธรรมมากขึ้น

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงคือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนฐานของสายกลาง ความไม่ประนยาโดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตลอดจนใช้ความรู้ความรอน kob และคุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจและการกระทำ

สาระสำคัญ

1. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. รูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.1 แบบพื้นฐาน
  - 2.2 แบบก้าวหน้า
3. เศรษฐกิจไทยกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. เศรษฐกิจพอเพียงกับวิกฤตเศรษฐกิจไทยปี 2540
  - 4.1 บริษัทญี่ปุ่นซึ่men ติไทยจำกัด(มหาชน)
  - 4.2 บริษัทบ้านอนุรักษ์กระดาษสาจำกัด
  - 4.3 บริษัทมหานครคานาน่ารีสอร์ฟจำกัด
5. ปัญหาเศรษฐกิจไทย
6. เศรษฐกิจพอเพียงแก้ปัญหา SMEs ภาคอุตสาหกรรมไทย

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาราบุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหาภายในองค์กรและประเทศไทย ปัจจุบัน โดยมีความพัฒนาการเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาใช้ช่วยให้การค้าระหว่างประเทศและเศรษฐกิจไทยลดการพึ่งพาต่างประเทศ ประสบปัญหาน้อยที่สุด สามารถพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

ความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสที่แนะนำแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาต่อเนื่องกว่า 30 ปี ในปี 2540 ได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจไทย จึงสนับสนุนให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติอย่างเต็มที่ เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและการพัฒนาขึ้นยืน ทั้งพระราชดำรัสทรงขึ้นแนะนำทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และในปี 2550 เศรษฐกิจไทยดีดตัวเป็นที่น่าวิตก สาเหตุจากปัจจัยภายในประเทศ เช่นความวุ่นวายทางการเมือง อุปสงค์ผู้บริโภคลดลง ความล่าช้าในการลงทุนใหญ่ๆ และปัญหาค่าเงินบาทเป็นต้น ขณะที่ปัญหาปัจจัยภายนอกได้ซ้ำเติมเศรษฐกิจไทยเช่นปัญหาสินเชื่อชั่วไฟร์สหราชอาณาจักร ตลาดส่งออกหลักของไทยคือสหราชอาณาจักร ชะลอตัว การแข่งขันระหว่างประเทศสูงและฐานแรง ดังนี้ประเทศไทยสามารถอยู่ได้มั่นคง ยั่งยืน และถูกการพึ่งพาต่างชาติ หลีกพ้นอุปสรรค วิถีชีวิตระบบที่เป็นแรงผลักดันประเทศไทย พัฒนามั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ถือว่าเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐฯ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

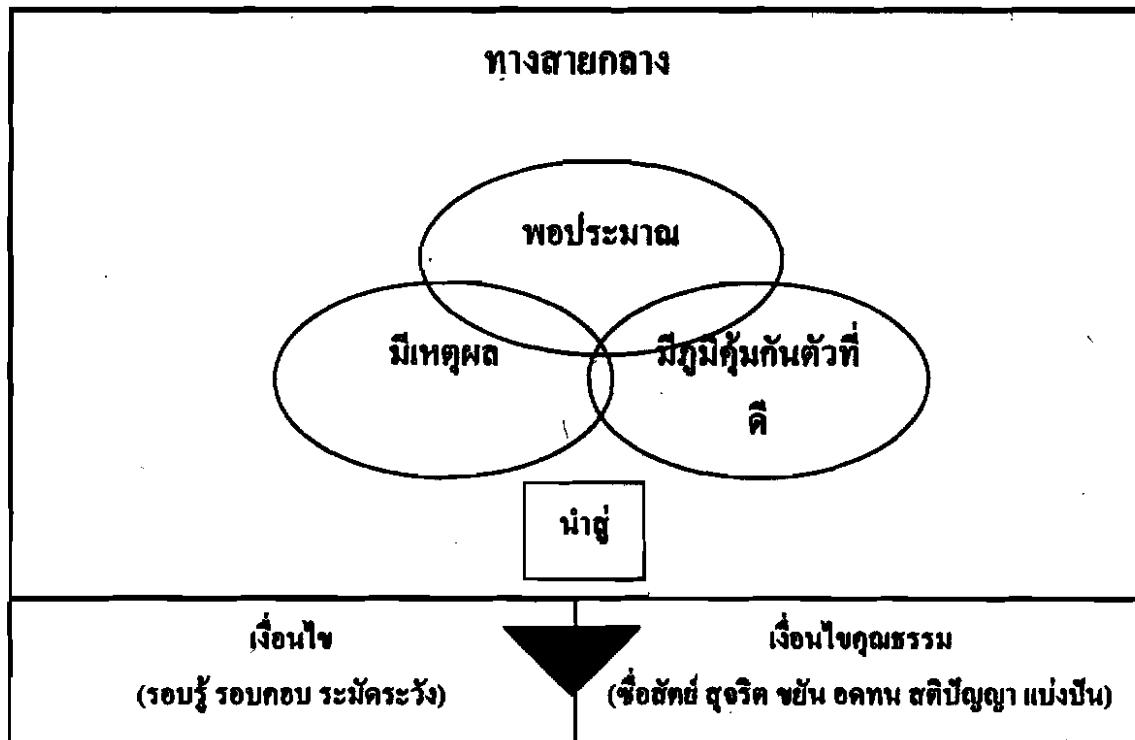
การปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง¹ ประกอบด้วย 3 ห่วง คือ พอประนาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้ 2 เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม(คู่ข้อที่ 7.1) ความพอประนาณ หมายถึงความพอเพียง ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจาก การเปลี่ยนแปลงภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐนักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกรักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและ ความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและก้าวขวาง ทั้งด้านวัตถุสังคม สังคมล้วนและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความพอประนาณ ได้แก่ ความพอดี ไม่น่า ก ไม่น้อยเกิน โดยเฉพาะในการอุปโภค บริโภค ปัจจัยต่างๆ ในการดำรงชีวิต เช่น กิน พอประนาณ ดื่ม พอประนาณ ใช้ พอประนาณ นั้นคือการกิน ดื่ม และ ใช้ เต็มพอดี พอเหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย เปรียบเทียบกับองค์กรเรียกว่า กินเป็น ใช้ เป็นอย่างประหมัดมัธยัธ

ความมีเหตุผล ได้แก่ การคิด การพูดและการกระทำบนพื้นฐานของความรู้ที่มาและที่ไป ของเรื่องนั้นๆ ว่า เป็นอย่างไร มีเหตุปัจจัยอะไร เป็นตัวก่อให้เกิดจะหาดูดของจากเหตุนั้น ได้ โดย อาศัยช่องทางใดและจะใช้วิธีการใด การรู้เหตุ รู้ผลจะช่วยให้แก้ปัญหาต่างๆ ได้ และพัฒนาเรื่อง ต่างๆ ได้สำเร็จมากขึ้น มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี สร้างระบบคุ้มกันผลกระทบทั้งจากภายในและภายนอก เริ่มจากความไม่ประนาทขาดสติ ชะcid จะทำ จะพูดอะไรต้องระมัดระวัง ไม่ผลิตภาน เกินไป ต้องรู้ เรา โดยเฉพาะผู้นำทุกระดับต้องดึงดูดอยู่ในความไม่ประนาท ต้องพร้อมที่จะรับ การรุก ได้เสมอ เพราะปรากฏการณ์ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมชาตินี้ กำลังเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอตามกฎธรรมชาติ แผนภาพปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีดังต่อไปนี้

---

¹ เศรษฐกิจพอเพียง บทความ...จากเพื่อน นูลนิธิกองทุนไทย หน้า 2 webmaster@thaigo.org

ชีวิต / เศรษฐกิจ / สังคม / ดิจิทัล

สมคุณ / มั่นคง / ยั่งยืน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พฤศจิกายน 2549 หน้า 15

รูปที่ 7.1
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เงื่อนไขประชญาเพรยุกิจพอเพียง มีเงื่อนไข 2 ประการสำหรับการนำแนวคิดปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้แก่

- ความรอบรู้
- คุณธรรม

เงื่อนไขความรอบรู้และคุณธรรมได้แก่ความรอบรู้ รอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่ง¹ ในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้อง² เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐฯ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุก³ ระดับให้มีความสำนึกรักในคุณธรรม

ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความ⁴ เพิ่บ นีสติปัญญาและความรอบคอบ จึงจะนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของชีวิต เศรษฐกิจ⁵ สังคมสั่งแวดล้อมที่ดี รวมถึงความสมดุลความมั่นคงและความยั่งยืนต่อไป

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ต้องยุ่นพื้นฐานของทางสายก่อ⁶ และความมั่นคง โภคภัณฑ์ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว⁷ ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบและคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ⁸ รูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกได้ 2 รูปแบบคือแบบพื้นฐานและแบบก้าวหน้า

แบบพื้นฐาน เป็นความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัวโดยเฉพาะเกษตรกรเป็น⁹ เศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐานเทียบได้กับทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1 ที่มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่¹⁰ ห่างไกลแหล่งน้ำฝนและประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระนั้นสำหรับการปลูกข้าว¹¹ เพื่อการบริโภคและมีข้อสมมติว่ามีที่ดินพอเพียงในการบุกเบิกน้ำเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวจาก¹² การแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำ จะทำให้เกษตรกรสามารถมีข้าวเพื่อการบริโภคยังชีพระดับหนึ่ง¹³ ได้และใช้ที่ดินส่วนอื่นๆสนับสนุนความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งขยายในส่วนที่เหลือเพื่อ¹⁴ รายได้ที่จะเป็นค่าใช้จ่ายอื่นที่สามารถผลิตเองได้ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้น¹⁵ ในระดับครอบครัว

อย่างไรก็ตามแม้กระนั้นในทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ก็จำเป็นที่เกษตรกรจะต้องได้รับความ¹⁶ ช่วยเหลือจากชุมชน ราชการ มนต์ธิและภาคเอกชนด้านความเหมาะสม

แบบก้าวหน้า ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กรเป็นเศรษฐกิจพอเพียง¹⁷ แบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกัน¹⁸ ในรูปก่อตั้งหรือสหกรณ์หรือการก่อร่วมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจกล่าวคือเมื่อ¹⁹

สามารถในแต่ละครอบครัวหรือองค์กรต่างๆ มีความพอยielding ขึ้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะรวมกันเพื่อร่วมมือกันสร้างประวัติชน์ให้แก่กันอุ่นและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบี้ยนกัน การแบ่งปันช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันตามกำลังความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่ายวิสาหกิจนี้ๆ เกิดความพอยielding ในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริง

ความพอยielding ในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพออยielding แบบก้าวหน้าซึ่งครอบคลุมทุกภูมิภาค ใหม่ขึ้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ในประเทศ เช่นบริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในลักษณะเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา และเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี กระบวนการเรียนจาก การพัฒนาหรือร่วมมือกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพออยielding ทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมใหญ่ซึ่งประกอบด้วยชุมชน องค์กรและธุรกิจ ต่างๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอยielding กลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอยielding ที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบี้ยนแบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในที่สุด

สรุป ทฤษฎีใหม่คามแนวพระราชดำริ ได้นำกรอบแนวคิดหรือหลักการทฤษฎีพอยielding ไปใช้เพื่อการพัฒนาไปสู่ความสามารถในการพัฒนาคนในระดับต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอนโดยตลอด ความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติหรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ โดยอาศัยความพอยielding และความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน อดีตปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความสามัคคี

ทฤษฎีใหม่คามแนวพระราชดำริหรือเกณฑ์ทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางพัฒนาการเกษตร อย่างเป็นขั้นตอน เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพออยielding รูปแบบก้าวหน้าปฏิบัติเป็นรูปธรรม เฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม

เศรษฐกิจไทยกับปรัชญาเศรษฐกิจพออยielding²

ปัจจุบันสถานการณ์เศรษฐกิจไทยเผชิญปัญหาทางการเมืองและการที่สำคัญ คือเศรษฐกิจโลก ขณะเดียวกัน ดังนั้น นโยบายเศรษฐกิจและการลงทุนปี 2550 อดีตนายกรัฐมนตรี พล. อ.สุรบุษ จุลา นันท์ ซึ่งยึดหลักนโยบายเศรษฐกิจพออยielding โดยกำหนดเป้าหมายเศรษฐกิจชัดเจนและมีหลักการสำคัญ 4 ประการคือ ความโปร่งใส ความเป็นธรรม ความมีประสิทธิภาพ และการใช้ทรัพยากร

² Email: info@lojisticnews.net, p.1

อย่างประทัยด้วยพ่อเพียง แนวโน้มรายชื่อหักปรับฐานรายกิจพ่อเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ความสำคัญในเรื่อง เศรษฐกิจที่เดินโดยย่างมั่นคง ความมั่นคงของไทยฯ เพื่อให้ความสำคัญกิจกรรมทางการค้าและเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรมได้แก่

การลงทุน

- ให้ความสำคัญกับโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย เช่น การปรับปรุงระบบเครือข่ายการขนส่ง การขยายระบบขนส่งมวลชนในกรุงเทพฯ รวม 5 เส้นทาง ครอบคลุมระยะทาง 118 กิโลเมตร
- ปรับปรุงศักยภาพการผลิต
- ขยายโอกาสทางธุรกิจ
- แก้ปัญหาหนี้ท่วมและภัยแล้ง โดยลงทุนด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยรวม

การค้าระหว่างประเทศและเงินลงทุนต่างชาติ

- เปิดเสรีทางการค้าและบริการ มุ่งผลักดันข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) ในกรอบอาเซียนซึ่งส่งผลประโยชน์แก่ เศรษฐกิจในระดับภูมิภาคร่วมกัน
- ขยายเส้นทางการคิดต่อสื่อสารกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน เช่น สะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 เป็นการขยายตลาดเศรษฐกิจพ่อเพียงระหว่างไทยและลาว

แก้ไขกฎหมาย

- ปฏิรูปกฎหมายการลงทุนระหว่างประเทศเพื่อคงคุณภาพเชิงคุณภาพ
- แก้ไขร่างพระราชบัญญัติการปฏิริบุบบ์เพื่อคงคุณภาพการลงทุนต่างชาตินามาลงทุนด้านการสำรวจและติดตามเชื้อเพลิงนำไปใช้เต็ม
- สร้างความเข้มแข็งให้กับกฎหมายว่าด้วยการแบ่งเขต
- แก้ไขบันดิตกรรม เกี่ยวกับภาษีสรรพาณิชกิจการ โทรศัพท์มือถือ เพื่อให้เกิดการแบ่งเขตที่ยุติธรรม

ประยุคพัฒนา

- สนับสนุนการผลิตยนต์ประยุคพัฒนา(สร้างภูมิทึ่นกันในตัวที่ดี)
- ส่งเสริมและเชิญชวนให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในฐานะผู้ผลิตไฟฟ้าภาคเอกชนรายใหญ่ (ไอพีพี) คาดว่าจะมีต่างชาติเข้ามาลงทุนการผลิตพลังงานและพัฒนาชีวภาพมีมูลค่ามากกว่า 4 แสนล้านบาท

ปัญหาเศรษฐกิจไทย

ปัญหาเศรษฐกิจไทยมีปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาภาคอุตสาหกรรม ภาคเศรษฐกิจภาคการค้าระหว่างประเทศเป็นต้น

ภาคอุตสาหกรรม³

การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่องในศตวรรษที่ผ่านมาคือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินับที่ 1 (ปี 2504 - 2508) และฉบับต่อๆมา เป็นการเดินทางศักยปัจจัย ข้อได้เปรียบทางด้านค่าใช้จ่ายต่ำและขั้นตอนการพัฒนาเทคโนโลยีและมีความอ่อนแอก โครงสร้างอื่นๆ ประกอบกับมีประเทศกำลังพัฒนาใหม่ๆ ที่มีค่าใช้จ่ายราคากลางๆ ที่ต้องการลดต้นทุนลง ทำให้ไทยที่สามารถพัฒนาศักยภาพทางด้านการผลิตสินค้าขึ้นมาเป็นอยู่แข่งขันได้ด้วยต่ำกว่าประเทศที่ไม่ได้เดินทางด้านสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจการอาชีพ เช่น ข้อจำกัดทางด้านสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจการอาชีพ เช่น

- การขยายตัวของประชากร
- ทรัพยากร
- การเปลี่ยนแปลง
- ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
- สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม

³ สำนักวิชาการสภาพอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บทความวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงกับการวางแผนฐานรากธุรกิจระยะยาว หน้า 4-5

- การขาดการพัฒนาการผลิต การตลาดและการจัดการ
- การพึงพิจารณาดูดีจากต่างประเทศในอัตราที่สูง
- การขาดการเร่งรัดปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานหรือยกระดับคุณภาพสินค้า
- การเปลี่ยนแปลงกติกาทางการค้าและศักยภาพที่เพิ่มขึ้นของประเทศญี่ปุ่นทางการค้าใหม่ๆ
- ขาดการเชื่อมโยงการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม
- การขาดแคลนแรงงานฝีมือระดับกลางและสูง
- ขาดการสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นศูนย์

ปัญหาเหล่านี้เป็นสาเหตุให้การเดิมๆ ภาคอุตสาหกรรมไทยต้องอยู่บนโครงสร้างที่อ่อนแยะ หรือการมีภูมิคุ้มกันที่อ่อนแยะ ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นได้มีการปรับปรุง พัฒนาการผลิต การจัดการ และการพัฒนาคนให้มีศักยภาพ รวมทั้งเกิดประเทศญี่ปุ่นใหม่ที่มีศักยภาพแรงงานต่ำกว่ามาก

ดังนั้นในอนาคตประเทศไทยต้องสร้างภูมิคุ้มกันเมืองศูนย์หุ่นยนต์การลงทุนที่ได้ก่อตัวมาแล้วข้างต้น โดยอุตสาหกรรมไทยต้องดำเนินการดังนี้

- พลิกสินค้าระดับกลางและระดับสูงมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีระดับสูงเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม
- ลดศักยภาพการผลิต โดยปรับปรุงการส่งมอบสินค้าให้รวดเร็วขึ้น
- ปรับปรุงระบบการผลิต ระบบการจัดการอย่างครบวงจร
- ผู้เน้นการยกระดับความรู้ความสามารถของบุคคลากรทุกระดับให้สามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้
- สร้างพันธมิตรทางการผลิตและการค้ากับธุรกิจต่างประเทศเพื่อขยายตลาดให้มากขึ้น
- ปรับปรุงการผลิตที่ลดความภาระจากอุตสาหกรรมและการกระจายการผลิตสู่ภูมิภาคและชนบทเพื่อเป็นแหล่งรายได้และสร้างงานในชนบท

โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

มูลค่าการส่งออกมีสัดส่วนกิดเป็นเกือบร้อยละ 67 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) การนำเข้ามีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 57 ของ GDP ในปี 2548 โดยสินค้าส่งออกไทยส่วนใหญ่

เป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตระดับสูง โดยมีการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตระดับสูง ไม่ใช่ในการผลิตระดับสูง มีการส่งออกเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 64.4 ของการส่งออกทั้งหมดในปี 2549 สำหรับการนำเข้าสินค้าของไทยปี 2549 เกือบร้อยละ 70 เป็นการนำเข้าสินค้าทุนและวัสดุคิบและสินค้ากึ่งสำเร็จรูป

ดังนั้นการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างภูมิคุ้มกันดัวที่ดีให้กับภาคอุตสาหกรรมไทย คือ ต้านทานภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถลดการพึ่งพิงเทคโนโลยีและวัสดุคิบจากต่างประเทศย่อมส่งผลดีกับประเทศไทยและประชาชนชาวไทย แต่ข้างต้นคงคำนึงถึงความพอดประมาณที่มีเหตุผลคือ

ไม่ดำเนินนโยบายในลักษณะที่มากเกินความจำเป็นหรือดำเนินนโยบายในลักษณะที่น้อยมากเมื่อเทียบกับความจำเป็นที่ควรจะมี ดังนั้นความพอดประมาณที่มีเหตุผลนารองรับก็ถือได้ว่าเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประเทศไทย

กิจกรรมที่ 1

1. เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร ง่ายๆ อย่างไร
2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการนำมาใช้ประกอบด้วย 3 ห่วงและ 2 เสื่อน คืออะไร อย่างไร อย่างไร
3. รูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงมีอย่างไรบ้าง
4. ในปี 2550 สนับสนุนเต็มที่ให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทยอย่างไรบ้าง อย่างไรบ้าง
5. การพัฒนาอุตสาหกรรมมีโครงสร้างภูมิคุ้มกันที่อยู่นั้นเอง มีปัญหานานัปการ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไรบ้าง

เศรษฐกิจพอเพียงกับวิกฤตเศรษฐกิจไทยปี 2540⁴

จากการวิจัยของดร.อภิชัย พันธุ์เสนและคณะพบว่า SMEs โรงพยาบาลเอกชน ผู้ประกอบการจิวเวลรี่ บริษัทผลิตอาหารทะเลส่งออก บริษัทปูนซีเมนต์ และบริษัทผลิตกระดาษสา สามารถผ่านวิกฤตการณ์เศรษฐกิจปี 2540 มาได้อย่างประสบความสำเร็จ มีการปฏิบัติตน ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาด ให้ดีเป็นพิเศษ ในช่วงวิกฤต โดยผู้ประกอบการต้องมีความตระหนักรู้และมีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงการติดตามข่าวสารและข้อมูลทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการปรับตัวอย่างรวดเร็ว ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ความพยายาม

- SMEs ตั้งกล่าวมีขนาดการผลิตที่เหมาะสมสนับสนุนต้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ
- ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสมคือใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ

ความมีเหตุผล

- ไม่โลภเกินไปและไม่นั่นก้าวระยะสั้นเป็นหลัก
- เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ก่อหนี้จนบานปลายจัดการไม่ได้

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

- เน้นการตอบสนองตลาดในท้องถิ่น ภูมิภาคตลาดในประเทศไทยและนอกประเทศไทย ตามลำดับ
- เน้นการกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและห้ามมีความต่อเนื่องในการปรับเปลี่ยนผลผลิต ได้ด้วย

⁴ ดร.อภิชัย พันธุ์เสนและคณะ การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 1 งานวิจัยการศึกษา การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ 1 สิงหาคม 2550 มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ วิทยาเขตธงสีฟ้า หน้า 1-4

ภายใต้เงื่อนไข

- มีความรู้
- มีคุณธรรม ทิอ เน้นความซื่อสัตย์ สุจริตในการประกอบการไม่เอารัดเอาเปรียบ
ผู้บริโภค แรงงาน ลูกท้าและผู้ใช้หน่วยรัฐดิน

ตัวอย่างธุรกิจที่ผ่านวิถีคุณภาพชั้นนำของไทยปี 2540 เช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัด(มหาชน)
บ้านอุรักษ์กระดาษและหุ่มพรคาน่าเริสอร์ท เป็นต้น

ธุรกิจใช้หลักการมาตรฐานเพียงแค่มาตรฐานวิถีคุณภาพชั้นในปี 2540

บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัด(มหาชน) ดำเนินกิจกรรมนานมากกว่า 90 ปี ในช่วงวิถีคุณภาพชั้นในปี 2540 ได้ดำเนินธุรกิจอยู่กับปัจจุบัน สามารถพัฒนาบริษัทขึ้นดังนี้

• ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับสิ่งที่คนของทำได้ดีที่สุด ถึงแม้จะมีการทำธุรกิจในสิ่งที่คนของไม่มีความรู้ในช่วงก่อนวิถีคุณภาพชั้นในปี 2540 แต่ก็สามารถผ่านพ้นมาได้ ด้วยการกลับมาทำในสิ่งที่คนรอบข้าง (ความมีเหตุผล)

- พัฒนาผู้บริหารระดับสูงจากบุคลากรในองค์กร
- ให้ความสำคัญกับพนักงานและคุณภาพชีวิตของพนักงาน ไม่มีการให้พนักงานออกจากการในช่วงวิถีคุณภาพชั้นในปี 2540
- มีนวัตกรรมในผลิตภัณฑ์สูงและดำเนินการประหนึ้ดพัฒนา
- ดำเนินการรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนตัวที่หลากหลายและได้ลงทุนอย่างมากใน การพัฒนาสังคม
- ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีการฝึกอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง แม้แต่ในช่วงวิถีคุณภาพชั้นในปี 2540
- ไม่ให้ความสำคัญกับการทำกำไรสูงสุดในระยะสั้น แต่ให้พยายามลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ให้มองการณ์ไกลและดำเนินการดึงธุรกิจที่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

บริษัทม้านอนุรักษ์กระดาษจำกัด ดำเนินงานมากกว่า 30 ปีใช้หลักปรัชญาคุณภาพชั้นนำของไทยปี 2540 ต่อไปนี้

หลักพ่อประมาณ

- ใช้ความรู้และภูมิปัญญาท่องต้น ในการสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ กระดาษสา เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก
- มีการบริหารเงินที่มีศักยภาพ
- มีนวัตกรรมและได้คิดค้นวิธีการผลิตใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของ ผลิตภัณฑ์หรือขบวนการในการผลิต
- มีการก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนตัวของพนักงาน

มีเหตุผล

- มีเหตุผลในการขยายธุรกิจขยายอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่รีบร้อนถึงแม้จะมี อุปสรรคในตลาดสำหรับสินค้าของตนสูง โดยเริ่มจากตลาดภายในประเทศก่อน แล้วจึงไปตลาดต่างประเทศ
- มีความเพียรพยายามและมานะอดทน ไม่เลิกสัมภารต์ ใจง่ายๆ

มีภูมิคุ้นกันที่ดี

- มีการปักป้องสิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบ
- คำนึงถึงสภาพแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคิดสร้างระบบบำบัด น้ำเสียเอง ผลิตเครื่อง recycle ได้ใช้วัสดุคุณภาพดี ออกแบบช้าๆ อยู่ภายใต้ 2 เงื่อนไขของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงคือเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมดังนี้
- ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตและพนักงานอย่างจริงใจ มองพนักงาน เป็นกุญแจ แห่งความสำเร็จของธุรกิจ ซึ่งต้องการความคิดสร้างสรรค์สูง
- มีมาตรฐานทางจริยธรรมสูง ซื่อสัตย์ต่อสู่ก้า

บริษัทชุมพรคานาน่าเริสอร์ฟจำกัด ดำเนินงานมากกว่า 25 ปี ได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ และผ่านวิกฤตปี 2540 ได้คือ

ความพอประมาณ

- ใช้ความรู้และภูมิปัญญาท่องถิ่นในการสร้างความแตกต่างให้กับการให้บริการ ใช้นวัตกรรมเหล่านี้เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีการแบ่งปันความรู้ให้กับบุคคลที่สนใจ
- มีการก่อให้เกิดความสนุดกระห่วงงานและชีวิตส่วนอื่นๆของพนักงาน

มีเหตุผล

- ถึงแม้ว่าจะมีการขยายธุรกิจอย่างไม่ระมัดระวังเพียงพอซึ่งก่อให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 แต่ได้ปรับตัวโดยการมีเหตุผลในการขยายธุรกิจในเวลาต่อมาอย่างค่อยเป็นค่อยไป
- มีความเพียรพยายามและนานะอดทนไม่ล้มเลิกความตั้งใจอย่างๆ

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

- มีการ Recycle วัสดุคืนใช้ซ้ำ เช่นการทำฝุ่นชีวภาพสูตรค่างๆขึ้นใช้ภายในรีสอร์ฟไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาคไม้หรือเศษอาหารจากครัว หรือมูลสัตว์ต่างๆมาทำการหมักตามกรรมวิธีอยู่ภายใต้เงื่อนไขมีความรู้และศุภธรรมก่อ
- ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของพนักงานอย่างจริงจัง มองพนักงานเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จของธุรกิจ ไม่มีการปลดพนักงานในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540
- มีการปักป้องสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่นบ้านอนุรักษ์ธรรมชาติและพัฒนา

กิจกรรมที่ 2

- ธุรกิจ SMEs บางประเภทได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้และผ่านวิกฤตเศรษฐกิจไทยปี 2540 ได้อย่างไร
- บริษัทบ้านอนุรักษ์กระดาษสาจำกัด นำแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ เพื่อให้รอดพ้นวิกฤตปี 2540 อย่างไร
- ให้นักศึกษาวิเคราะห์ บริษัทปูนซิเมนต์ไทยจำกัด (มหาชน) และบริษัทชุมพร คำนา่นรีสอร์ฟจำกัด ประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

เศรษฐกิจพอเพียงแก้ปัญหา SMEs ภาคอุตสาหกรรมไทย⁵

ปี 2549 ผู้ประกอบการไทย SMEs ภาคอุตสาหกรรมมีปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการผลิต หรือ Productivity แต่องค์ประกอบอื่นๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันหรือ Competitiveness โดยเฉพาะการแข่งขันในตลาดระหว่างประเทศ มากกว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเงินทุนหรือการขาดสภาพคล่อง ปัญหาที่ประสบ ประกอบด้วยปัญหาภายในและภายนอกทางมีประการ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาขีดความสามารถด้านตัว สรุปดังนี้

ปัญหาภายใน ผู้ประกอบการ SMEs ภาคอุตสาหกรรมไทยประสบปัญหา

- สูญเสียความสามารถในการแข่งขันที่ใช้แรงงานและทรัพยากรามาก
- โครงสร้างการผลิต SMEs รวมถึงการจัดการอ่อนแอ ได้แก่
  - ขาดประสบการณ์ด้านการตลาด ทำการตลาดไม่เป็น
  - ขาดการพัฒนาสินค้าและบริการ
  - แรงงานคุณภาพดี
  - ใช้เทคโนโลยีล้าสมัย
- มีข้อจำกัดด้านธรรมาภิบาล ได้แก่

⁵ สำนักวิชาการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บทความวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงกับการวางแผนฐาน ฐานการจัดทำ หน้า 9-11

- ความรับผิดชอบต่อสู้ภัยโภคตัว
- สภาพแวดล้อมไม่ดี
- ขาดระบบปัญชีที่ดี
- ขาดหลักทรัพย์ที่มีประกัน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน เงินกู้เพื่อการขยายกิจการและการพัฒนา
- ขาดระบบเชื่อมโยงกันของธุรกิจและผู้ประกอบการรายใหญ่

ปัญหาภายนอก ผู้ประกอบการ SMEs ไทยถูกแรงกดดันจากปัญหาภายนอกหลายประการ เช่น กระแสโลกาภิวัตน์ การแข่งขันสูง นโยบายรัฐฯ เชื่อมโยงไม่ครบวงจร และขาดการประสานงานดังต่อไปนี้

- แรงกดดันจากการกระแสโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดการศ้าระระหว่างประเทศในรูป บิดเบือน เช่น การรวมกลุ่มระหว่างประเทศต่างๆ การเปิดเสรีการค้า การลงทุนและบริการ การกัดกันรูปแบบใหม่ๆ ที่มิใช่ภาษี
- สภาพการแข่งขันถูกแรงกดดัน 2 ทาง (Nutcracker) คือด้านบนและด้านล่าง ด้านบน ไทยต้องเผชิญกับประเทศต่างๆ เช่นญี่ปุ่นและอิตาลีที่เป็นผู้นำทางด้านการสร้างความแตกต่างมุ่งค่าส่วนเพิ่มสูง เนื่องจากมีแรงงานที่มีทักษะและประสิทธิภาพการผลิตสูง ด้านล่างจากประเทศจีน ที่มีการผลิตด้วยศักยภาพที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง แรงงานจำนวนมากและทรัพยากรที่มีราคาถูก
- การส่งเสริม SMEs ขาดเอกสาร ระบบการดำเนินงานและพัฒนาขึ้นเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพที่ดีแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ
- การบริหารจัดการของรัฐในการส่งเสริม SMEs ซึ่งที่ผ่านมา มีปัญหา
- ขาดการจัดการที่เป็นระบบ แม้ว่าในแต่ละเรื่องจะมีหน่วยงานหลักรับผิดชอบ แต่ขั้นตอนการประสานกันระหว่างหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถกำหนดแผนส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ทั้งระบบได้
- แผนปฏิบัติการ SMEs ปัจจุบันมีปัญหา
  - การดำเนินงานที่เป็นอิสระแต่ละหน่วยงานขาดการเชื่อมโยง
  - ยังไม่มีการปรับแผนให้สอดคล้องกันทั้งในเรื่องเป้าหมายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ขาดการติดตามและประเมินผลที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ

จากปัญหาต่างๆ และข้อมูลอุปสรรคเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ ระหว่างประเทศ ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาช่วยสร้างเสริมขั้นตอนการดำเนินการให้กับ SMEs ไทย ขั้นตอนที่ 3 ห่วง ของหัวใจเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีดังต่อไปนี้

ความพอประมาณและความมีเหตุผล

ในการผลิตสินค้านี้ ผู้ประกอบการควรทำการผลิตสินค้าในจุด Optimum (จุดที่ได้ผลดีที่สุด) นั่นคือการผลิตจุดที่เหมาะสมกับต้องการ ที่เราเป็น เช่น การเลือกซื้อเครื่องจักร ผู้ประกอบการต้องตัดสินใจถูกต้องและเลือกซื้อเครื่องจักรแบบใด ระหว่างเครื่องจักรที่มีศักยภาพ ต่ำ ผลิตได้รึงละน้อยๆ แต่ราคาไม่แพง คำตوبนคือ ผู้ประกอบการจะใช้แบบไหนก็ได้แต่ต้องเป็น แบบที่เหมาะสมกับระดับการผลิตของกิจการ (ความพอประมาณและความมีเหตุผล) คำว่าความ เหมาะสมก็คือ กำลังการผลิตมีความเหมาะสมกับแรงงานของกิจการที่สามารถเรียนรู้และใช้ เครื่องจักร ได้ดี รวมทั้งพอประมาณกับเงินทุนและมีเหตุผลก็คือคำนึงถึงมีประโยชน์อะไร หาก กิจการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องจักรที่มีศักยภาพสูง เพื่อผลิตสินค้าเพียงไม่กี่ชิ้นหรือซื้อเครื่องจักร มาแล้ว แรงงานไม่สามารถใช้เครื่องจักรได้ดีหรือเต็มประสิทธิภาพ ทำให้เกิดของเสียที่เกิดขึ้นจาก กระบวนการผลิตเป็นจำนวนมาก

สรุป

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับ SMEs ภาคอุตสาหกรรมไทย คือการใช้ ปัจจัยการผลิตต่างๆ ในจุด Optimum (จุดที่ได้ผลดีที่สุด) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความ พอประมาณและความมีเหตุผล

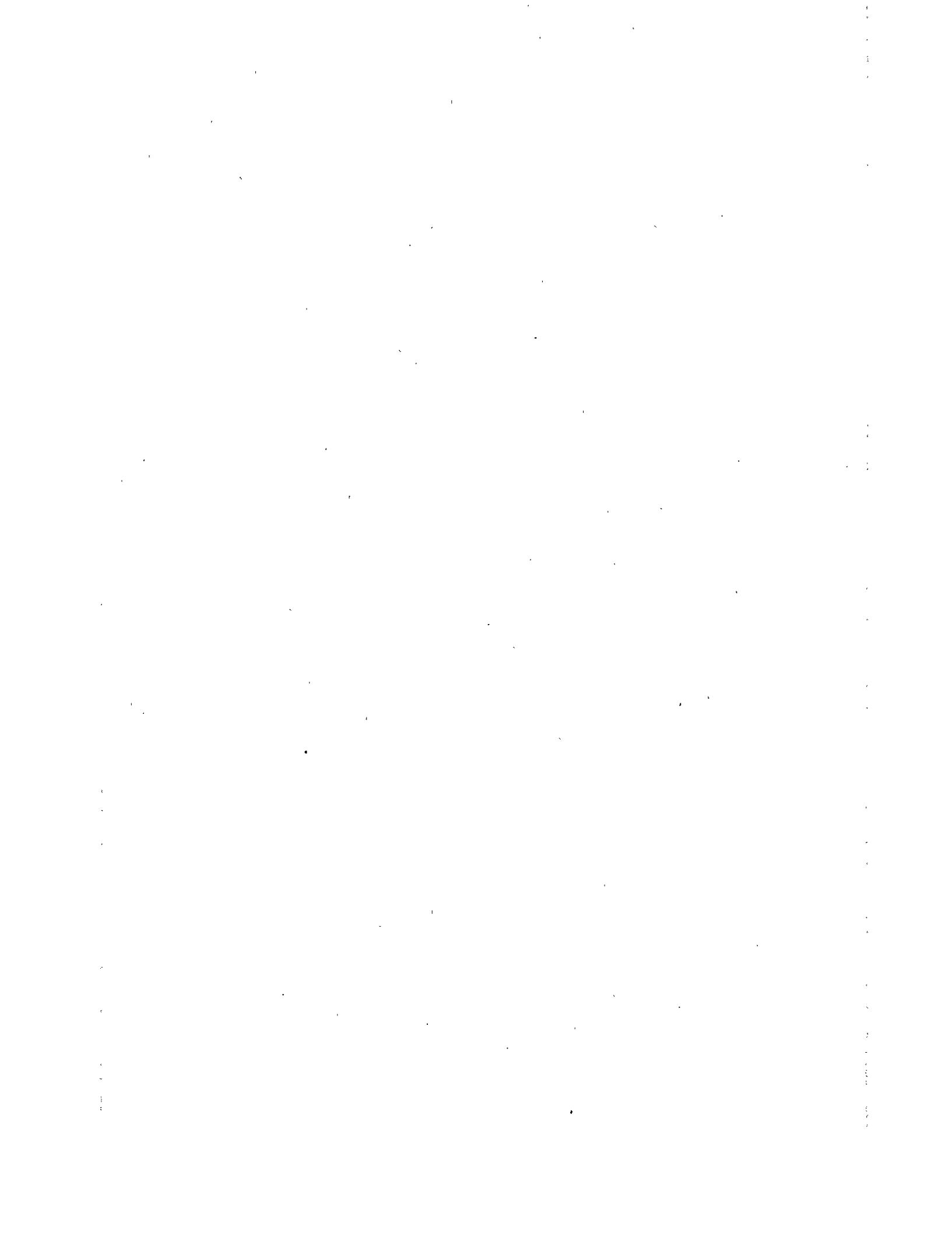
หลักการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ภาครัฐฯ ต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริม SMEs โดยการพัฒนา ศักยภาพการผลิตให้สูงขึ้น พบว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันให้ความสำคัญกับนโยบายเพิ่มศักยภาพการ ผลิตมากกว่าเงินทุนเมื่อนยูดที่ผ่านมา

ข้อคิดสิ่งที่ SMEs และภาคอุตสาหกรรมของไทยปฏิบัตามาในอดีตก็คือ ขาดความ พอประมาณ ต้องการในสิ่งที่ตัวเองต้องการจะได้ต้องการจะเป็นโดยมิได้คำนึงถึงภูมิคุ้มกันของ ตัวเอง หรือศักยภาพที่ตัวเองมีขาดความมีเหตุผลอย่างย้ำเตือน ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็น

แนวทางที่ช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง แต่หลายฝ่ายก็ยังคงไม่เข้าใจ และเข้าใจไปในทางที่ว่า เมื่อทำคิดแล้ว เก่งขึ้นแล้ว ร่าเริงขึ้นแล้ว ก็ให้หยุดหรือพ้อเพียง ซึ่งขัดแย้ง กับหลักการเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึกหัด

1. ให้นักศึกษาอธิบายพอเข้าใจเกี่ยวกับหลักความพองานตาม ความมีเหตุผลและมี
ภูมิรู้นักในตัวที่คือ
2. ธุรกิจ SMEs ภาคอุตสาหกรรมไทยมีปัญหาภายในและภายนอกอย่างไรบ้าง
3. ธุรกิจ SMEs ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อ忙าจ ไร อธิบายพอเข้าใจ

บทที่ 8

รัญพิชโภก

เค้าโครงเรื่อง

วิกฤตอาหารแพงและขาดแคลนเป็นปัญหาทั่วโลก ขณะที่ราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที่สุดที่เพาะปลูกข้าวลดลง ส่วนหนึ่งปัญหานี้มาจากการผลิตงานทดแทน อุปสงค์สินค้าเกษตร จึงมีไว้เพื่อเป็นอาหารเลี้ยงมนุษยชาติและสัตว์ แต่ส่วนหนึ่งเป็นเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมัน ปัญหา รัญพิชโภกจึงเป็นปัญหาระยะยาว

สาระสำคัญ

- ความวิตกกังวลขององค์การนานาชาติ
- ผลกระทบข้าวโลก
- การผลิตและการใช้รัญพิชโภก
- ตลาดส่งออกข้าวไทย
- อุปสงค์มากกว่าอุปทาน
- อาหารแพงและความเดือดร้อน
- ความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหารัญพิชโภก
- แนวทางแก้ไขวิกฤตอาหารโลก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับปัญหารัญพิชโภก ความเดือดร้อนทั่วโลก ผลกระทบข้าวโลก ตลาดส่งออกข้าวไทย และนานาชาติ ได้ร่วมมือกันหาทางแก้ปัญหาวิกฤตอาหารแพง และบทบาทประเทศไทยในการสนับสนุนกลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เพื่อช่วยลดความเสี่ยงเกษตรกร และการวางแผนเพิ่มผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ความนำ

ความรุนแรงของวิกฤตการขาดแคลนข้าวและธัญพืชໄสกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุจาก ความต้องการ (อุปสงค์) และปริมาณผลผลิต (อุปทาน) สูงคาดໄสกไม่สมดุลกัน ผลผลิตข้าวและ ธัญพืชลดลงเนื่องจากอากาศแปรปรวน ภาวะໄสกร้อนและภัยธรรมชาติ ขณะที่ราคาน้ำมันสูงขึ้น อย่างต่อเนื่องทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นมาก

ปรากฏการณ์ธรรมชาติวิปริดทั่วโลกเช่นซีกโลกเหนือ มีอากาศหนาวเย็น หิมะตกมากและ ยาวนานกว่าปกติ ทั้งในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และบางส่วนของเอเชีย ได้แก่ อินเดียตอนกลาง จีน ตอนใต้ ญี่ปุ่น เกาหลี ฯลฯ ภาวะดังกล่าว ทำให้เกิดความเสียหายหนัก ผลผลิตธัญพืชและข้าวมีปริมาณน้อย ประกอบกับ หลายประเทศคงการส่งออกข้าว เช่น กัมพูชา อินเดีย เวียดนาม และจีน เป็นต้น ส่งผลให้ราคายังคง ส่งออกพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

ภูมิภาคเอเชียผลิตข้าวปริมาณมากกว่าร้อยละ 80 ของโลก ให้ความสำคัญกับความมั่นคง ด้านอาหารภายในประเทศมากกว่าการส่งออก ประเทศผู้ส่งออกคงการขายข้าว เช่น จีน อินเดีย อิหริปต์ และอินโด네เซีย เป็นต้น ขณะที่เวียดนามลดปริมาณการส่งออกข้าวร้อยละ 22

จากการสำรวจสัดส่วนการส่งออกข้าวโลก มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 6 ของผลผลิตข้าวทั่วโลก ซึ่งน้อยกว่า สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 17 ของข้าวสารแล้วพืชพันธุ์ธัญญาหารชนิดอื่น ๆ ปริมาณผลผลิตข้าว ทั่วโลกลดลงคิดเป็นร้อยละ 32.7 และ 30.8 ในปี 2550 และ 2551 เมื่อเทียบกับปี 2549 โดยปริมาณ ผลผลิตข้าวปี 2549 มีจำนวน 631.3 ล้านตัน แต่ปี 2550 และ 2551 เทศิ่เพียง 425 ล้านตันและ 437 ล้านตันตามลำดับ

ธัญพืชสำคัญ เช่น ข้าวโพด ปี 2551 พื้นที่ปลูกข้าวโพดลดลง สาเหตุจากราคาถ่วงเหลือง ลง มาก จึงให้เกียรติการหันมาขายพืชที่ปลูกถ่วงเหลืองเพิ่มขึ้น และต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ราคาปุ๋ยแพงขึ้น การปลูกข้าวโพดต้องใช้ปุ๋ยมากกว่าถ่วงเหลือง เกียรติการจึงลดพื้นที่ปลูกข้าวโพด ทำให้ราคายังถ่วงหน้าข้าวโพดในตลาดซึ่ค่าไก่พุ่งสูงขึ้นเป็น 6 ครั้งต่อสาร์ทาร์สหราชอาณาจักร ต่อบุชเซลซึ่งจะ ส่งมอบเดือนพฤษภาคม 2551

วิกฤตอาหารแพงทำให้มุนichชาตide็คร่อน องค์กรนานาชาติได้ร่วมกันช่วยแก้ปัญหา สำหรับประเทศไทยคงต้องดำเนินนโยบายการรักษาและเอกสารเพื่อรับสถานการณ์วิกฤตอาหาร โลกทั่วไปปัจจุบันและอนาคต

ความวิตกกังวลขององค์กรนานาชาติ

องค์กรนานาชาติได้ออกແດลงการณ์เดือนภาวะราคาอาหารโลกแพงและขาดแคลนเช่นนายโคงฟอันนัน อธิบดีเลขานุการองค์กรสหประชาชาติ โครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ (WFP) ไอเอ็มเอฟ องค์กรอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ธนาคารโลกและองค์กรสหประชาชาติ

อธิบดีเลขานุการองค์กรสหประชาชาติ¹ นายโคงฟอันนัน เดือนว่าภาวะขาดแคลนอาหารจะทำให้เกิดการประท้วงในประเทศต่าง ๆ มากขึ้น หลังจากได้เกิดการประท้วงใน 16 ประเทศ ความรุนแรงในประเทศไทยเป็นสถานบัณฑ์อาหาร แก๊มอยูนและเขต มีผู้เสียชีวิตและทรัพย์สินเสียหาย สำหรับเหตุความเดือดร้อนของประชาชนจำนวนมากได้ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีถูกออก

โครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ (WFP)² นางโอลิเวอร์ ซีชาน ผู้อำนวยการบริหารของ WFP เปิดเผยว่าวิกฤตอาหารทำให้ประชากรโลกขาดกำลังซื้ออาหารมีจำนวนเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 100 ล้านคน ตั้งแต่ปี 2551 ส่งผลกระทบให้โครงการต่อสู้ความยากจนและปรับปรุงอุปทานต่าง ๆ ในประเทศที่ยากจนที่สุดอยู่ในภาวะความเสี่ยง เนื่องจากงบประมาณของ WFP ที่ตั้งเป้าไว้ 2,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต้องเพิ่มขึ้นเป็น 3,655 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือขึ้นมาอีก 755 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นี้คือ ใจมหัศัยใหม่ของความอดอยากประชาคมโลกต้องหาทางแก้ไขอยู่ในระดับสูงและวงกว้าง โดยเน้นการแก้ปัญหาทั้งแบบดุกเดินและระยะยาว

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ³ หรือไอเอ็มเอฟได้ระบุว่าปัญหาราคาสินค้าบริโภคพุ่งสูงขึ้นอีกเท่าตัวในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา จากรายงานธนาคารโลกเฉพาะราค้าข้าวทั่วโลกมีระดับราคาสูงขึ้นถึง 181% ต่อราคасินค้าบริโภคอื่น ๆ ได้ขึ้นราคากลาง 83% เป็นที่วิตกว่าอาจส่งผลรุนแรงต่อประชาชนโลกต้องพัฒนาจำนวนประมาณ 100 ล้านคนที่มีความเป็นอยู่ยากจนอยู่แล้วอีกจนซ้ำซากและเร็วๆ ลงกว่าเดิม

¹ นายโคงฟอันนัน อธิบดีเลขานุการองค์กรสหประชาชาติ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 24 เมษายน 2551

² นางโอลิเวอร์ ซีชาน ผู้อำนวยการบริหารโครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 23 เมษายน 2551

³ นายโรเบิร์ต ไซลลิก ประธานธนาคารโลก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 15 เมษายน 2551

ปัญหาข้าวแพงและขาดแกร่งน้ำด้วยสั่งผลกระทบทั่วโลก จนทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในหลายประเทศ เช่น ประเทศไทย เกาหลีใต้ อินเดีย ปากีสถาน ฯลฯ รวมถึงประเทศไทย ที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ขาดแกร่งของอุตสาหกรรมอาหาร เช่น ภาคใต้ที่มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ภูมิประเทศที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกข้าว ทำให้ต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าข้าวท้องถิ่น ทำให้เกิดความขาดแกร่งทางเศรษฐกิจและสังคม

นายโอมนิก สเตราส์ ศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการกองทุนการเงินระหว่างประเทศ⁴ ได้ออกแถลงการณ์เตือนราคายาหารที่ทะยานสูงขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ทั่วโลก เช่น ประเทศไทย จำนวนแสนคนอดตาย เศรษฐกิจพัง รวมถึงความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดสังคมเนื่องจากการก่อชลาธิในสังคม พร้อมเรียกร้องให้รัฐบาลประเทศไทยตั้งทีมงานด้านเศรษฐกิจและอาชญากรรมเพื่อรักษาความสงบสุข รวมถึงความมั่นคงทางการเมือง ให้สั่งผลกระทบต่อประเทศไทยกำลังพัฒนา ขณะที่ราคาเชื้อเพลิงได้ขึ้นตัวพุ่งขึ้นไม่น่าดู และภาวะเงินเพื่อเป็นปัจจัยเสริมให้ราคายาหารแพงยิ่งขึ้น

ในช่วงสามเดือนแรกปี 2551 ปัญหาอาหารแพงได้ดูดซับเงินที่ควรจะนำไปใช้ในภาคเศรษฐกิจ เช่น อุปกรณ์และเชื้อเพลิง เป็นต้น

องค์กรการอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ⁵ หรือเอฟเอโอ ได้ระบุว่า มีปีที่มีอัตราการแพงสูงที่สุดในรอบ 37 ปี คือปี 2551 ที่มีอัตราการแพงสูงกว่าปีก่อน ประมาณ 175% คาดว่าสาเหตุมาจากการขาดแกร่งของอุตสาหกรรมอาหาร เช่น ภัยแล้ง ภัยธรรมชาติ ภัยโรค ภัยสงคราม ฯลฯ ทำให้ต้องนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าข้าวท้องถิ่น ทำให้เกิดความขาดแกร่งทางเศรษฐกิจและสังคม

วิกฤตอาหารโลกจะเกิดขึ้นต่อเนื่องไปอีกอย่างน้อย 10 ปี สาเหตุจากปัญหาทางการเมือง เช่น ภัยร้าย ภัยธรรมชาติ ภัยโรค ภัยสงคราม ฯลฯ ทำให้เกิดความขาดแกร่งทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ต้องนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าข้าวท้องถิ่น ทำให้เกิดความขาดแกร่งทางเศรษฐกิจและสังคม

⁴ นายโอมนิก สเตราส์ ศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 14 เมษายน 2551

⁵ เอฟเอโอ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ข่าวเศรษฐกิจ หน้า 8 วันที่ 24 เมษายน 2551

ธนาคารโลก⁶ ระบุว่าราคาอาหารพุ่งขึ้นถึง 83% นับตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ราค้าข้าวพุ่งสูงขึ้นกว่า 2 เท่าตัว ปี 2551 โดยข้าวขาว 100% เกรดบีราคาพุ่งทะลุ 950 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน

ราคาอาหารหลัก ได้แก่ ข้าวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเริ่มนับตั้งแต่ไตรมาสสุดท้าย ปี 2550 โดยมีสาเหตุปัจจัยคือ (1) ประชากรโลกเพิ่มขึ้น (2) ราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (3) ภัยธรรมชาติ (4) อุปสงค์อาหารประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้น และ (5) การหันไปปลูกพืชเพื่อผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพมากขึ้นทั่วโลก ทำให้พื้นที่ปลูกอาหารหลักลดลง เป็นต้น

นายโรเบิร์ต โซลลิก ประธานธนาคารโลก กล่าวเตือนสถานการณ์ราคาอาหารที่สูงขึ้นทั่วโลก⁷ ได้ส่งผลกระทบชาติยากจนและปรากฏการณ์ดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นชั่วคราว หากแต่จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปี 2558 ซึ่งคาดว่าปริมาณอาหารกับราคาอาหารจะสมดุลกัน ขณะเดียวกันธนาคารโลกยังแนะนำให้เติมประเทศลดอัตราภาษีศุลกากรสินค้าอาหารที่นำเข้า

ธนาคารโลกได้ดำเนินมาตรการงดการส่งออกข้าวชั่วคราวและการจำกัดปริมาณขัญพืช ส่งออกของหลาย ๆ ประเทศ โดยมีเหตุผลเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security) ภายในประเทศมาตรฐานการเหล่านี้ ได้ช่วยให้ราคาอาหารทั่วโลกปั่นป่วนและบีบ弄กลไกตลาด

องค์กรอาหารโลก⁸ หรือยูเอ็นได้แฉล่งการณ์เตือนอีกครั้ง (วันที่ 23 เมษายน 2551) เน้นภาวะราคาอาหารแพงเป็นภัยสึนามิเงิน ซึ่งทำให้ประชากรมากกว่า 100 ล้านคนในทุกทวีปตกอยู่ในภาวะหิวโภชนาการซึ่งเดาว่าจะขึ้น เมื่อประเทศผู้ผลิตอาหารจำกัดการส่งออก ปัจจุบันยังอึ่งคงการให้ความช่วยเหลือโครงการอาหารสำหรับโรงเรียนในหลายประเทศ เช่น ทาจิกิสถาน เคนยาและกัมพูชา

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียเอีดีบี⁹ ได้วarn ประชุมกับโครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ ณ ประเทศไทย ระบุเดือนชาวโลกมากกว่า 1,000 ล้านคน กำลังเผชิญกับความเสี่ยงเกี่ยวกับราคาข้าวสูงขึ้น ประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบรุนแรงคือ ผู้ยากจนในแอฟริกา ละตินอเมริกา และเอเชีย

⁶ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 24 เมษายน 2551

⁷ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 11 เมษายน 2551

⁸ นายโรเบิร์ต โซลลิก ประธานธนาคารโลก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 15 เมษายน 2551 และ 22 พฤษภาคม 2551

นายอชา ไรมะจิโร ผู้ช่วยเลขานุการสหประชาชาติให้ข้อมูลชาวโลกกำลังเผชิญกับภัยขาดแคลนอาหารประมาณ 830 ล้านคน จำนวนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นในอนาคต มากกว่า 1,000 ล้านคน โครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติจึงเป็นด้องได้รับเงินบริจาคเพิ่มขึ้นเพื่อแก้ปัญหาประมาณ 755 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่นักเศรษฐศาสตร์และนักพัฒนาฯ คาดว่าจะได้เรียกร้องให้กลุ่มชาติร่วม ต้องดำเนินนโยบายแก้ปัญหาวิกฤตอาหารโลกให้หมดไปภายในสิ้นปี 2558

กรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ⁹ ได้ออกแต่งตั้งการณ์ตีอนช้าโลก ภาวะวิกฤตขาดแคลนอาหารและราคาสูงจะส่งผลกระทบสร้างปัญหาตามเมืองที่มีมน้ำอาหาร บริโภคเฉลี่ยวันละ 25,000 คน การเข้าชนจะมีปัญหาความยากจนและแก้ปัญหาความทิ้งให้หายก็ต้องเป็นเรื่องคุณที่ประชาชนโลกต้องร่วมกันแก้ไขปัญหา

กิจกรรมที่ 1

ให้ฝึกศักยภาพต่อสู่ปัจจัยสังคมเกี่ยวกับความวิตกกังวลขององค์กรนานาชาติ ปัญหาวิกฤตอาหารเพียงแค่ขาดแคลน เช่น องค์กรสหประชาชาติ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ องค์กรอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ธนาคารโลก

ผลผลิตข้าวโลก

ผลผลิตข้าวโลกปี 2544 มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 595.3 ล้านตัน ผลผลิตข้าวรายละ 86.9 มาจาก 10 ประเทศ ซึ่งปริมาณการผลิตข้าวติดอันดับตามลำดับ (ตารางที่ 8.1) ได้แก่ (1) จีน 179.3 ล้านตัน (2) อินเดีย 136.6 ล้านตัน (3) อินโดนีเซีย 50.1 ล้านตัน (4) บังกลาเทศ 38.5 ล้านตัน (5) เวียดนาม 32.0 ล้านตัน (6) ประเทศไทย 27.0 ล้านตัน (7) พม่า 20.6 ล้านตัน (8) ฟิลิปปินส์ 13.0 ล้านตัน (9) ญี่ปุ่น 11.3 ล้านตัน และ (10) บรากีต 9.1 ล้านตัน

⁹ หนังสือไทยพิมพ์ หน้า 2 วันที่ 4 พฤษภาคม 2551

ตารางที่ 8.1
ผลผลิตข้าวโลก

ประเทศ	ปี 2544		ปี 2549	
	ปริมาณ (ล้านตัน)	(%)	ปริมาณ (ล้านตัน)	(%)
1. จีน	179.3	30.1	182.0	28.8
2. อินเดีย	136.6	22.9	136.5	21.6
3. อินโดนีเซีย	50.1	8.4	54.4	8.6
4. บังกลาเทศ	38.5	6.5	43.7	7.0
5. เวียดนาม	32.0	5.4	35.8	5.7
6. ไทย	27.0	4.5	29.3	4.6
7. พม่า	20.6	3.5	25.2	4.0
8. ฟิลิปปินส์	13.0	2.2	15.3	2.4
9. ญี่ปุ่น	11.3	1.9	10.7	1.8
10. บราซิล	9.1	1.5	11.5	1.7
รวม	517.5	86.9	544.4	86.2
อื่นๆ มากกว่า 100 ประเทศ	77.8	13.1	86.9	13.8
ผลผลิตข้าวโลก	595.3	100	631.3	100

ที่มา: International trade commodities suite 101.com

ข้อมูลสถิติผลผลิตข้าวโลก ระบุว่ากำลังการผลิตข้าวทั่วโลกในระหว่างปี 2543 – 2545 ปริมาณผลผลิตลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าข้าวที่ผ่านการสีແล็บปริมาณลดลงจาก 409.2 ล้านตัน ปี 2543 เหลือเพียง 397.4 ล้านตันปี 2544 และ 384.4 ล้านตันปี 2545 (ตารางที่ 8.2)

ตารางที่ 8.2
ปริมาณข้าวที่ผ่านการซีดี้

ปี	ข้าวที่ผ่านการซีดี้ (ล้านตัน)
2543	409.2
2544	397.4
2545	384.4

ที่มา: World rice statistics International Rice Research Institute

ผลผลิตข้าวโลกได้เพิ่มขึ้นอีกรังส์ในปี 2549 มีปริมาณผลผลิตข้าวทั่วโลกปริมาณ 631.3 ล้านตัน โดยร้อยละ 91 เป็นข้าวเก็บเกี่ยวในทวีปเอเชียหรือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 574.2 ล้านตัน รองลงมาคือ สหราชอาณาจักร 22.6 ล้านตันหรือ 3.6% ของกำลังการผลิตทั่วโลก อันดับ 3, 4 และ 5 ประกอบด้วย แอลฟาราโน่ ก่อตั้งการผลิตข้าว 20 ล้านตันหรือคิดเป็น 3.2% ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ 1.8% และบุรีรัมย์ 3.4 ล้านตัน หรือ 1% ของกำลังการผลิตทั่วโลก

สำหรับผลผลิตข้าวมากที่สุด 10 ประเทศปี 2549 (ตารางที่ 8.1) ได้แก่ (1) จีน 182 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 28.8 ของปริมาณผลผลิตทั่วโลก (2) อินเดีย 136.5 ล้านตัน (3) อินโดนีเซีย 54.4 ล้านตัน (4) บังกลาเทศ 43.7 ล้านตัน (5) เวียดนาม 35.8 ล้านตัน (6) ไทย 29.3 ล้านตัน (7) พม่า 25.2 ล้านตัน (8) พิลิปปินส์ 15.3 ล้านตัน (9) บรูไน 11.5 ล้านตัน และ (10) ญี่ปุ่น 10.7 ล้านตัน

ปี 2551 ผลผลิตข้าวสหราชอาณาจักรลดลงร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับปี 2548 และมีแนวโน้ม ผลผลิตปี接จะยังคงอยู่ต่ำกว่าปี 2548 สาเหตุจากน้ำท่วมในหลายพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวเช่นเดียวกับประเทศไทยรวมถึงที่มีปัญหาภัยแล้งก็มีผลต่อผลผลิตข้าวลดลง

ปี 2551 พิลิปปินส์ผลผลิตข้าวติดอันดับ 10 ของโลก แต่ปริมาณข้าวไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ จึงเป็นตัวชี้งบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 สาเหตุจากผลผลิตลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เช่นเดียวกับสหราชอาณาจักรผลผลิตข้าวมีเพียง 6 ล้านตัน ลดลงเกือบ 3 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปี 2550 หรือลดลงไปถึงร้อยละ 50

องค์กรอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติได้คาดหวังว่าสิ้นปี 2551 ปริมาณผลผลิตข้าวทั่วโลกเพิ่มขึ้นเป็น 437 ล้านตันหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8 เมื่อของจากสภาพอากาศโดยทั่วไปกลับคืนสู่ภาวะปกติ แต่ประเทศไทยต้องออกข้าวส่วนใหญ่ยังมีความวิตกกังวล ขณะเดียวกัน นโยบายสำคัญ

**การส่งออกหรือหุคการส่งออกข้าวชั่วคราว เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนอาหาร
ภายในประเทศ และเหตุผลด้านความมั่นคงภายในประเทศด้านอาหาร**

ระดับความรุนแรงของวิกฤตขาดแคลนข้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุความต้องการ (Demand) และปริมาณผลผลิตข้าว (Supply) จัดหาปี่อนสู่ตลาดโลกไม่สมดุลกัน เนื่องจากภัยนิการ เอเชียซึ่งกำลังการผลิตข้าวมากกว่า 80% ของโลก ให้ความสำคัญกับความมั่นคงด้านอาหารภายในประเทศมากกว่าการส่งออก

ทั้งนี้ พบว่าปีงบบันปัจมีน้ำเสียงสัดส่วนเพียง 6% ของผลผลิตข้าวทั่วโลก น้อยกว่าสัดส่วนการส่งออก 17% ของข้าวสาลีและพืชพันธุ์อัญญาหารชนิดอื่นๆ เวียดนามประเทศผู้ส่งออกข้าวปริมาณมากที่สุดในโลก ได้สั่งลดปริมาณการส่งออกข้าวร้อยละ 22 และอินโดนีเซียได้สั่งระงับการส่งออกข้าว

การผลิตและการใช้ชัญเชิงໂຄ

ผลผลิตชัญเชิงໂຄ ฤดูกาลผลิตปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,121.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.8 (ตารางที่ 8.3) จำแนกเป็นผลผลิตข้าว 431.9 ล้านตัน ข้าวโพด 791.4 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 20.4 และ 37.3 ตามลำดับ โดยเปรียบเทียบกับผลผลิตชัญเชิงໂຄ ที่เหลือคือชัญเชิงอื่นๆ ได้แก่ ข้าวสาลีและชัญเชิงเมล็ดหยาบ คิดเป็นร้อยละ 42.3

การใช้ชัญเชิงໂຄ มีหลักประการ เช่น การคำ การบริโภค และการเก็บสต็อกสิ้นปีเพื่อวัตถุประสงค์ความมั่นคงทางด้านอาหาร พบว่าประชากรโลกได้นำชัญเชิงส่วนใหญ่มาใช้เพื่อการบริโภคคิดเป็นร้อยละ 99.3 ของผลผลิตโลก (ตารางที่ 8.3)

ตลาดส่งออกข้าวไทย

ทวีปแอฟริกาเป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่สุดของไทย คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 40 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด ในแต่ละปี เช่นปี 2547 ประเทศไทยส่งข้าวออกไปยังแอฟริการ่วมทั้งสิ้น 4.75 ล้านตัน (คิดเป็นร้อยละ 46.84) จากปริมาณการส่งออกรวมทั้งประเทศจำนวน 10.14 ล้านตัน ปี 2548 ข้าวส่งออก 3.45 ล้านตัน (ร้อยละ 47.26) จากปริมาณการส่งออกรวม 7.30 ล้านตัน ปี 2549 ส่งออก 2.73 ล้านตัน (ร้อยละ 36.79) จากปริมาณการส่งออกรวม 7.42 ล้านตัน ปี 2550 ข้าวส่งออกปริมาณ 3.92 ล้านตัน (ร้อยละ 41.04) จากปริมาณส่งออกรวมทั้งสิ้น 9.55 ล้านตัน

(ตารางที่ 8.3) ประเทกผู้นำเข้ารายใหญ่ทวีปแอฟริกา ได้แก่ ไนจีเรีย เบนิน ไอเวอรีโคสต์ เซเนกัล เป็นต้น

ตารางที่ 8.3
การผลิตและการใช้ชุดพิชโลก

หน่วย:ล้านดัน

		2549/50	2550/51	2551/52				
				ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.
	ชุดพิชรวม							
	ผลผลิต	2,005.2	2,121.6	2,195.0	2,207.7	2,208.4	2,216.0	2,224.4
	การค้า	262.1	272.1	262.1	261.1	262.2	260.6	259.7
	การบริโภค	2,052.6	2,106.5	2,174.1	2,183.1	2,183.5	2,175.9	2,169.1
	สต็อกสิ้นปี	341.0	356.1	367.3	372.1	376.8	393.7	409.5
	ข้าว							
	ผลผลิต	420.7	431.9	432.0	433.2	434.3	434.6	439.1
	(ข้าวเปลือก)	-627.3	-644.2	-646.1	-646.1	-648.0	-648.0	-655.5
	การค้า	32.1	29.7	28.3	28.5	29.5	29.5	29.6
	การบริโภค	420.9	428.3	428.9	430.4	432.1	432.3	435.1
	สต็อกสิ้นปี	75.4	79.0	80.4	80.5	80.6	80.8	82.7
	ข้าวโพด							
	ผลผลิต	712.3	791.4	783.0	785.2	781.4	785.9	791.0
	การค้า	91.2	96.0	84.3	82.6	81.6	80.7	77.9
	การบริโภค	728.1	772.6	796.5	800.4	797.7	789.9	783.2
	สต็อกสิ้นปี	108.8	127.7	109.9	107.8	110.1	123.8	136.0

ตารางที่ 8.4
ค่าตอบแทนข้าวสำกัญของไทย ปี 2547 – 2550

หน่วย: ตัน

ภูมิภาค	2547	2548	2549	2550	สัดส่วนค่าตอบแทนปี 2550 (ร้อยละ)
เอเชีย	2,584,491	2,057,800	2,069,285	2,890,639	30.25
ตะวันออก กลาง	1,610,267	906,178	1,577,274	1,465,148	15.33
ยุโรป	441,633	332,282	404,469	646,961	6.77
แอฟริกา	4,757,263	3,450,533	2,736,271	3,922,286	41.04
อเมริกา	613,534	414,293	483,163	477,008	4.99
ไอซ์แลนด์	133,036	143,261	150,193	155,339	1.63
รวมทั้งสิ้น	10,140,224	7,304,346	7,420,656	9,557,382	100
มูลค่าข้าว (ด้านบาท)	110,376	90,874	97,349	123,700	

ที่มา: ศภาดการค้าแห่งประเทศไทย และสำนักมาตรฐานสินค้าน้ำข้าวและสังฆภัณฑ์

ภาวะราคาข้าวแพลงในปีจุบันได้สร้างแรงกดดันให้กับหุ้นประเทกทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศผู้นำเข้าข้าวซึ่งหากจนไม่มีอำนาจซื้อเพียงพอบริโภคข้าวราคายังคงสูง ประเทศแอฟริกาส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำและขาดแคลนอาหารมาก จึงเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมาผลิตและการบริโภค เช่น เซเนกัล ไนจেเรีย โคเตเดฟอร์ด ฯลฯ ปีจุบันเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมาบริโภคนั้นประเทศต่างๆ แต่ข้าวให้ผลตอบแทนข้าว เมืองจากหัวพืชดังกล่าวมีราคาถูกกว่าข้าว เป็นที่น่าวิตกว่าอนาคตข้าวสำกัญของโลกมีโครงสร้างเปลี่ยนแปลง โดยประเทศไทยนำเข้าข้าวรายใหญ่จากประเทศไทย เช่น ประเทศไทยต่างๆ ในภูมิภาคแอฟริกาได้อาจไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าว หากขาดจากบริโภคหัวพืชอื่นๆ ก็แทนข้าว สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวราย

ให้ญี่ปุ่นแบ่งแยกการค้าในปีงบประมาณ หรือมีผลต่อหักออกญี่ปุ่นแบ่งแยกการค้าให้ประเทศไทยจัดเป็นต้องปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมต่างๆ ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น¹⁰

ข้าวไทยส่งออกปริมาณเพิ่มขึ้น¹¹

ไทยส่งออกข้าวช่วง 4 เดือนแรกปี 2551 ปริมาณ 4.1 ล้านตัน มูลค่า 1,886 ล้านบาท สำหรัญฯ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 116.1 เทียบกับระยะเวลาเดียวกันปีก่อน สำหรับเดือนพฤษภาคม 2551 คาดหมายว่าจะส่งออกได้ 1 ล้านตัน รวมทั้งเดือนแรกปี 2551 (มกราคม – พฤษภาคม) ไทยส่งออกข้าวได้ปริมาณ 5 ล้านตันจากเป้าหมายสิ้นปีปริมาณส่งออก 9 ล้านตัน ทำให้มั่นใจได้ว่าสิ้นปี 2551 ไทยจะส่งออกข้าวได้มากกว่า 10 ล้านตัน เนื่องจากปีงบประมาณญี่ปุ่นญี่ปุ่นแบ่งออกญี่ปุ่นคือ อินเดียและเวียดนามได้งดการส่งออกข้าว ขณะที่ประเทศไทยในเดือนอาจรับแบ่งออกห้ามขาย ฯ ประเทศทั่วโลกมีความต้องการนำเข้าข้าวไทยเพิ่มขึ้น

อุปสงค์มากกว่าอุปทาน¹² ราคาข้าวในตลาดโลกพุ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์ (25 เมษายน 2551) โดยราคาข้าวไทย 100% เกรดบีระหว่างการซื้อขายถ่วงหน้าในส่วนของทวีปเอเชียตลาด Chicago Board of Trade (CBOT) ในสหราชอาณาจักร 1,000 ดอลลาร์สหราชอาณาจักรตัน (ประมาณ 31,000 ดอลลาร์สหราชอาณาจักร ตันตัน สำหรับความต้องการของผู้ซื้อรายใหญ่ เช่น พลิติปันส์มีความต้องการนำเข้าข้าวจำนวนมากและหลาย ฯ ประเทศทั่วโลกมีความต้องการนำเข้าปริมาณมากด้วยเหตุผลความมั่นคงด้านอาหารภัยในประเทศไทย ขณะที่ประเทศไทยผู้ส่งออกหลายประเทศได้งดการส่งออกข้าวชั่วคราว เช่น จีน เวียดนาม และปัจจุบันผลผลิตข้าวทั่วโลกลดลง สำหรับจากภัยธรรมชาติ และลดพื้นที่ปลูกข้าวหันไปปลูกพืชพลังงานทดแทน เช่น ข้าวโพด ข้าวสาลี ฯลฯ ซึ่งราคาสูงขึ้นมาก

¹⁰ นายสมบัติ เจริญพินันท์ ประธานบริษัทเอเชียโกลเด้นไรซ์ จำกัด ฐานเศรษฐกิจรายสัปดาห์ หน้า 12 วันที่ 20 – 23 เมษายน 2551

¹¹ นายชูเกียรติ โภกาสวัสดิ์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวต่างประเทศ ฐานเศรษฐกิจรายสัปดาห์ หน้า 6 วันที่ 25 – 28 พฤษภาคม 2551

¹² สมาคมผู้ส่งออก ผลผลิตข้าว <http://www.rice-export.or.th/production.htm> และข่าวรอข่าวเดือน วันที่ 26 เมษายน และ 13 มิถุนายน 2551

มกราคม - เมษายน 2551 ประเทศไทยส่งออกข้าว 4.02 ล้านตันเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนถึงร้อยละ 51.13 ขณะที่หดหายประเทศได้แสดงเขตจ้างค์ขอซื้อข้าวไทยปริมาณมาก

กระทรวงพาณิชย์ตั้งเป้าหมายการส่งออกข้าวทั้งสิ้นปี 2551 มีปริมาณมากถึง 9 ล้านตัน ซึ่งใกล้เคียงกับปีก่อน ในรอบ 4 เดือนแรก (มกราคม – เมษายน 2551) สัดส่วนการส่งออกข้าวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.18 แนวโน้มราคาข้าวส่งออก ยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีเหตุผลสนับสนุนหลายประการคือ (1) หดหายประเทศทั่วโลกต้องการซื้อข้าวจากไทย (2) ปัจจุบันประเทศไทยผู้ส่งออกข้าวจำนวนมากทั่วโลกส่วนใหญ่ได้ดึงมาตรการส่งออกข้าว เช่น จันและเวียดนามเป็นต้น (3) 伸びประชชาติ และองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้ประกาศว่าปัจจุบันโลกกำลังเข้าสู่วิกฤตอาหาร โลก ราคาข้าวและอาหารจะยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องไปอีกอย่างน้อย 3 ปี (4) ปัจจุบันหดหายประเทศได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการรับประทานขนมปังมากกว่าปีก่อนซึ่งเพิ่มราคาน้ำอัดลมและเบเกอรี่ (5) สภาพดินฟ้าอากาศแปรปรวน ภาวะโลกร้อนและภัยธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตข้าวพิเศษลดลง (6) ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและการขยายพื้นที่ปลูกพืชพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น (7) การเก็บกำไรมหาดินดักโภคภัณฑ์เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้ราคาอาหารเพิ่มขึ้นและขาดแคลน

นาห์เรนต้องการข้าวไทยปริมาณเพิ่มขึ้น สำหรับดูถูกผลิตใหม่ปี 2551 และต่อๆ ไป โดยนาห์เรนนำเข้าข้าวปริมาณ 45,000 ตันต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากอินเดียและปากีสถาน โดยข้าว 5% ที่นาห์เรนนำเข้าเป็นข้าวมากจากประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก

สำหรับพิลิปปินส์ประเทศไทยผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลกประจำปีจูหานปริมาณผลผลิตข้าวไม่เพียงพอเดียวประชากรภายในประเทศ และได้นำเข้าข้าวไปแล้วสิ้นพุทธศกาน 2551 จำนวน 1.7 ล้านตัน ปัจจุบันรัฐบาลพิลิปปินส์ได้เร่งเจรจา กับประเทศไทยอีก 3 ปี จันและเวียดนามเพิ่มขึ้น 5% (ข้าวธงฟ้า) ขนาดบรรจุ 5 กิโลกรัมราคา 120 บาทต่อกรัมตันนี้

ผลจากอุปสงค์ข้าวมากกว่าอุปทาน ได้ผลักดันราคาข้าวพุ่งขึ้นทำสถิติสูงสุดประมาณ 1,080 คอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตันสิ้นเดือนเมษายน 2551 หรือเพิ่มขึ้น 3 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดือนก่อนมกราคม 2551

ราคาอาหารแพง ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับไทยทุกคน ราคาข้าวขายปลีกได้ขึ้นตัวสูงขึ้นมากกว่า 100 เปอร์เซ็นต์ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวราษฎร รัฐบาลได้นำเข้า 5% (ข้าวธงฟ้า) ขนาดบรรจุ 5 กิโลกรัมราคา 120 บาทต่อกรัมตันนี้

งวดแรก	เดือนพฤษภาคม 2551	จำนวน 100,000 ถุง
งวดสอง	เดือนมิถุนายน	จำนวน 100,000 ถุง
งวดสาม	ปลายเดือนมิถุนายน	จำนวน 100,000 ถุง

นโยบายการซื้อขายข้าวถุงชั้งฟ้ายังคงดำเนินการต่อไปในปี 2551 เพื่อให้กินໄทยกินข้าวในราคามหึมา ช่วยให้ความต้องการข้าวถุงในตลาดไม่เพิ่มขึ้นและทำให้มีข้าวถุงออกสู่ตลาดอย่างเพียงพอ หลังจากที่มีเหตุการณ์การกักดูนเพื่อเก็บไว้ ทำให้ปริมาณข้าวหายไปจากตลาดช่วงระยะเวลาหนึ่ง การซื้อขายข้าวถุงฟ้าเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะช่วยให้กินໄทยกินข้าวในราคามหึมา เพื่อให้กินໄทยค่าโรงเรือนถูกต้องได้ในยุควิกฤตราคาน้ำมันโลกสูงและอาหารแพง

มีแนวโน้มตุรกากลเก็บเกี่ยวข้าวนานปัจจุบันต่อไปช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2551 ผลผลิตข้าวประเทศไทยปริมาณเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศไทยผู้ผลิตข้าวรายใหญ่และหลายฯ ประเทศทั่วโลกได้เร่งรัดผลผลิตข้าวปริมาณเพิ่มขึ้น

เป็นที่น่าวิตกว่าตุรกากลผลิตต่อๆ ไปประเทศไทยผู้ส่งออกข้าวชั้นนำของโลกเช่น เวียดนาม อินเดีย มีแนวโน้มผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นและทั้งสองประเทศได้เตรียมความพร้อมกลับเข้าสู่ตลาดส่งออกข้าวโลกอีกครั้ง ซึ่งจะส่งผลอย่างรุนแรงต่อราคส่งออกข้าวไทยหากต่อลงอย่างรวดเร็ว สาเหตุจากอุปทานข้ามน้ำมากกว่าอุปสงค์นั่นเอง

กิจกรรมที่ 2

นักศึกษาวิเคราะห์และอธิบายดังนี้

1. สาเหตุปริมาณผลผลิตข้าวโลกลดลง
2. ตลาดหลักส่งออกข้าวไทยคือทวีปแอฟริกา เมื่อเกิดวิกฤตข้าวราคางาน ประเทศต่างๆ ในทวีปแอฟริกาได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเป็นอย่างไร และประเทศไทยควรบริหารการตลาดข้าวในอนาคตอย่างไร
3. อุปสงค์ข้าวไทยมากกว่าอุปทานเกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง ส่งผลกระทบราคาส่งออกข้าวอย่างไรและเหตุผลสนับสนุน

อาหารแพงและความเดือดร้อน

ราคาน้ำแพงและขาดแคลนส่งผลกระทบหลาย ๆ ประเทศให้รับความเดือดร้อน จนถึงขั้นเกิดเหตุการณ์ทางด้านประเทศฟิลิปปินส์ ชาวพิลิปปินส์จำนวนมากยินดีต่อ露天วางเรือบรรทุกน้ำดูงที่รัฐบาลนำมาแขกจ่ายในกรุงมะนิลา¹³ (วันที่ 14 เมษายน 2551) ท่ามกลางกระแสข่าวเพร่สะพัดว่าอาจเกิดการจลาจลปัญหาสินค้าราคาแพง ขณะที่รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยพิลิปปินส์ชี้มั่นใจว่าจะไม่มีเหตุการณ์รุนแรงเหมือนเช่นประเทศอื่น ๆ

นายเกตเเบอร์โร ทิโอดิโร รัฐมนตรีมหาดไทยพิลิปปินส์¹⁴ เชื่อมั่นว่าประชาชนจะไม่ขอมาโวยวายถึงปัญหาวิกฤตราคาข้าวและสินค้าแพงขึ้น 30% ตั้งแต่ต้นปี 2551 เป็นต้นมา จนเป็นที่เกรงกันว่าประเทศไทยจะขาดแคลนอาหาร เพราะรัฐบาลให้ความเชื่อมั่นว่าประชาชนจะมีอาหารไว้บริโภคภายในประเทศอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการพิลิปปินส์ยังขยายโครงการอาหารโรงเรียนระดับชั้นอนุบาลลงถึงเกรด 1 ทั่วประเทศอีก 600 แห่ง โดยที่เด็กสามารถนำข้าวกล่องกลับไปที่บ้านได้ 1 กิโลกรัมตลอด 120 วันต่อปี เพื่อบรรเทาปัญหาเด็กเป็นโรคขาดสารอาหารจนต้องลอกจากโรงเรียน เนื่องจากฐานะครอบครัวยากจนทำให้ไม่สามารถให้เงินอุดหนุนการศึกษา หลังจากที่ประสบความสำเร็จทำให้ปัญหาระบาดสารอาหารในเด็กชั้นประถมลดลงตั้งแต่เริ่มโครงการปี 2548 จากร้อยละ 21 เหลือเพียงร้อยละ 17

ชาวพิลิปปินส์ต้องเผชิญกับปัญหาน้ำข้าวสารราคาแพง กำลังถูกซื้อเติมเข็นเมื่อราคานั้นปั้งเส้นก่ำยเตี้ยและผลิตภัณฑ์เนื้อแปรรูปราคาขับสูงขึ้นตามไปด้วย¹⁵ ทั้งนี้รัฐบาลพิลิปปินส์ได้ขอความช่วยเหลือไปยังประเทศจีนซึ่งเป็นผู้ส่งออกสาลีราคาถูก แต่ได้รับการปฏิเสธท่าให้พิลิปปินส์ต้อง自行อนซื้อสาลีจากฟาร์มเมริกา ออสเตรเลีย และแคนาดา ซึ่งมีราคาแพงกว่าขยะเดียวกันการที่รัฐบาลพิลิปปินส์กำหนดนโยบายจำกัดการนำเข้าวัตถุคิบ ทำให้ผู้ผลิตสินค้าแปลงปูไปด้วยผลกระทบ นั่นคือผลิตภัณฑ์เนื้อแปรรูปมีราคาสูงขึ้นทันที รัฐบาลพิลิปปินส์ซึ่งพยายามแก้ปัญหาราคาข้าวแพง ได้ส่งทหารงานวนหนึ่งฝ่ายไกศัลเกินข้าวป้องกันการถูกโน้มษะที่เจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งของกระทรวงพาณิชย์เพื่อจับกุมผู้ก่อการชุมชนข้าวสาร

¹³ ข่าวรอยเตอร์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 15 เมษายน 2551

¹⁴ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 14 เมษายน 2551

¹⁵ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 12 เมษายน 2551

อินโคนีเชีย ชนชั้นแรงงานจำนวนหลายพันคนเดินขบวนตามถนนสายสำคัญในกรุง
จาการ์ตาของอินโดนีเซีย วันแรงงานสากส (1 พฤษภาคม 2551) เรียกร้องขึ้นค่าจ้างและให้รัฐบาล
หมายการอุดหนุนอาหารให้ออยู่ในระดับที่คุณชนพอยหาซื้อได้¹⁶

มนัสเชีย ราคาก้าวสารในมาเลเซียได้พุ่งขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงวิกฤตอาหารโลก โดยข่าวสาร
ถูกหือดังปริมาณ 10 กิโลกรัม ราคาก้าวพุ่งขึ้นจาก 20 ริงกิตเป็น 29.39 ริงกิต (ประมาณ 295 บาท) แต่
ยังถูกกว่าข้าวไทยและอินโดนีเซียถูกหือดัง 3 ริงกิต ด้านรัฐบาลฟิลิปปินส์เปิดเผยว่าจะระจับ
แผนประชุมข้าว 675,000 ตัน ซึ่งมากที่สุดในปี 2551 ไว้ก่อน เพื่อรอให้ราคาก้าวลดลงมากกว่านี้
ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณถึงตลาดโลกว่า ราคาก้าวอาจพุ่งถึงจุดสูงสุดแล้วและมีแนวโน้มลดต่อไป

สิงคโปร์ แม้ว่าจะเป็นประเทศมีคั่งอันดับสองในเอเชีย นายลี อ็อกชาน รัฐมนตรีการค้าและ
อุตสาหกรรม ได้อัดให้มีโครงการร้านอาหารราคาถูกและรออย่างไม่เกิน 2 කอດลาร์สิงคโปร์ต่อ¹⁷
มื้อ เพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย สิงคโปร์ซึ่งเพิ่งพิชิตทันภาวะเงินเฟ้อ¹⁸ รุนแรงสุดในรอบ 26 ปี

กัมพูชา¹⁹ นายโรมัส คอyleสเตอร์ ผู้อำนวยการโครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ
(WFP) ระบุว่าความจำเป็นต้องระจับโครงการอาหารเข้าฟรี ให้กับเรียนยากจนในกัมพูชาจำนวน
มากกว่า 450,000 คน ซึ่งได้ดำเนินการมากกว่า 8 ปีมาแล้วไว้ก่อน โดยไม่ทราบกำหนดเริ่มต้นใหม่

เดือนมกราคม ประเทศไทยส่งออกข้าวปริมาณมากเป็นอันดับสองของโลก ประชาชนจำนวนมาก
ได้ซื้อข้าวกักตุน ทำให้ชุปเปอร์มาร์เก็ตและร้านค้าขาดแคลนข้าวออกจำหน่าย ทั้งที่รัฐบาลได้
ประชาสัมพันธ์เวียดนามให้ผลิตข้าวเพิ่มขึ้นเพียงพอบริโภคภายในประเทศ ในที่สุดชุปเปอร์มาร์
เก็ตบางแห่งได้กำหนดให้ลูกค้าซื้อข้าวได้ไม่เกินกันละ 1 ถุง ขณะเดียวกันรัฐบาลมีบทลงโทษ
รุนแรงสำหรับผู้เก็บกำไรราคาก้าว

ญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นหันมาซื้อข้าวที่ปลูกในประเทศไทยหรือไม่ก็บริโภคข้าวน้ำเข้า เช่นเดิม
 เพราะของอื่นๆ เช่น ขนมปังและเส้นพาสต้ามีราคาแพงเช่นกัน

บังกลาเทศและอินเดีย²⁰ เกิดการประท้วงต้านศักยภาพราคางาน เมื่อเดือนเมษายน 2551 ผู้มี
รายได้ต่ำเดือดร้อน ต้องขึ้นเส้าคิวซื้อข้าวปันส่วนและบางมื้อจำเป็นต้องหันมาบริโภคข้าวพืช
ทดแทนข้าว

¹⁶ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 4 พฤษภาคม 2551

¹⁷ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 29 เมษายน 2551

¹⁸ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 30 เมษายน 2551

บังกลาเทศ ผู้บัญชาการทหารบกนั้นกล่าวได้สั่งให้ทหารในกองทัพงานวนไม่ต่ากว่าครึ่งส้านหันมาในมั่นเทศแทนข้าวเพื่อจะได้นับรวมความคือคร้อน เมื่องจากราคำข้าวเข้าและข้าวสาลี แหงปั้นทุกวัน

ปกติชาวบังกลาเทศงานวน 140 ส้านคน กินข้าวเข้าและข้าวสาลีเป็นหลัก แต่พอเออกฎอิน ถูขาหนีครรุนาลาชั่วคราวซึ่งได้รับการสนับสนุนจากทหาร ได้สั่งให้ทหารหันมาในมั่นเทศแทน เมื่องจากราคำถูกกว่าและหาซื้อได้ยาก

ราคำข้าวเข้า ข้าวสาลี น้ำมันพืชและเมล็ดพืชผัก ขายในตลาด ได้ขึ้นราคำจากเดิม ปี 2551 ราคำเพิ่มขึ้น 3 เท่า นอกจากราคำนี้ยังถูกกับธรรมชาติ เกิดพาหะไข้โภณและน้ำท่วมใหญ่ถึง 2 ครั้ง ส่งผลให้ผลผลิตข้าวเสียหายถึง 3 ส้านตัน จนเป็นที่หวั่นวิตกว่าจะเกิดความอดอยากทั่วประเทศขึ้น

นายชูรี สังชา ภาริน ที่ปรึกษาของรัฐบาล ได้เดklงว่าผู้บัญชาการทหารบกได้สั่งจ่ายมั่นเทศให้กับทหารทุกหยศ ทุกตำแหน่งเฉลี่ยคนละ 125 กรัมต่อวัน รวมทั้งทหารเรือ อากาศและตำรวจ จำนวนรวมทั้งสิ้นมากกว่า 500,000 คน

ผลผลิตมั่นเทศปี 2551 มีจำนวนถึง 8 ส้านตัน ซึ่งมากกว่าปีก่อนปริมาณ 3 ส้านตัน ดังนั้นปริมาณมั่นเทศมีมากเพียงพอทดแทนข้าวเข้า ข้าวสาลีซึ่งได้รับความเสียหายตามฤดูกาล

ประเทศไทย¹⁹ อยู่ทางตอนเหนือของทวีปอเมริกา ประชาชนได้ชุมนุมในกลางเมือง ประท้วงค่าครองชีพสูงและปัญหาการว่างงาน และเกิดการประท้วงกับตำรวจ ผู้ประท้วงจำนวน 20 คนถูกจับกุม

อิสตันบูล ประเทศไทย²⁰ ต่อรองประเทศไทยเพื่อสถาปัตยกรรมชั้นนำ ไม่พอใช้ปัญหาอาหารแพง ตำรวจได้ขึ้นแก๊สพริกไทยเพื่อสถาปัตยกรรมชั้นนำ

รัฐเชีย มีการรวมตัวของแรงงานจำนวนมากกว่า 2 ส้านคน สาเหตุจากความหิวโหย สถานการณ์สินค้าราคาแพง

สหรัฐอเมริกา²¹ ราคำข้าวสารทั่วโลกพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วมากกว่า 3 เท่าตัวตั้งแต่เดือนปี 2551 ก่อให้เกิดกระแสความหิวโหยสถานการณ์ขาดแคลนข้าวสาร ส่งผลให้ผู้อพยพชาวอเมริกัน ซื้อข้าวสารกักตุนปริมาณมากขึ้น อัตราเฉลี่ยการกักตุนข้าวสารในครัวเรือนเพิ่มขึ้นจาก 9 กิโลกรัม

¹⁹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 21 และ 26 เมษายน 2551

²⁰ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 12 เมษายน 2551

²¹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 26 เมษายน 2551

เป็น 23 กิโลกรัม รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ซื้อเชิง สำหรัญ ยังไม่มีปัญหาขาดแคลนข้าวสารเพื่อการบริโภค แต่คนอยู่รักกันจำนวนมากยังคงกักตุนข้าว เพราže Kong ว่าพ่อค้าคนกลางจะกวนชื่อข้าวไปกักตุนจนทำให้ราคาข้าวสูงสูงขึ้นต่อไปอีก นอกราคาที่ข้าวสาร ไตรหัศน์ หนังสือพิมพ์ที่แพร่สะพัดราคางาน แพงและขาดแคลนทั่วโลก ได้กระตุ้นชาวเมืองรักกันหวั่นวิตกยิ่งขึ้น เช่น ราคากล่องละ 11 กิโลกรัม ราคางาน 11 คงถาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 352 บาท) เป็น 13 คงถาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 416 บาท) ร้านค้าบางแห่งจ้าหัน่ายราคางานถึง 20 คงถาร์สหรัฐฯ (640 บาท)

เวเนซุเอลา เผชิญกับปัญหาขาดแคลนอาหาร โดยเฉพาะนมสด ประชาชนเริบดีดูกัน ชาวกา ได้ออกແลงการณ์เตือนอางยีคกิจการบริษัทอาลีเมนทอลโพลาร์ ถ้าหากบริษัทปิดโรงงานผลิต แม่ข้าวไฟฟ้า ทั้งนี้เพื่อป้องกันการขาดแคลนเป็นข้าวไฟฟ้า

โฆษณาเดียว²² เกิดการขยายตัวทั่วโลกภาวะเงินเฟ้อและอาหารแพงในกรุงโรมาตีชู (พฤษภาคม 2551) มีผู้เข้าร่วมชุมชนจำนวนมากกว่า 10,000 คน และเสียชีวิต 6 คน

แองโกริกา²³ ราคาข้าวแพง ได้สร้างแรงกดดันทั่วโลก โดยเฉพาะหลายประเทศในทวีปแอฟริกาซึ่งเป็นผู้นำรายใหญ่และยากจน เช่น เซเนกัล ไอเวรีไอส์แลนด์ ฯลฯ ปัจจุบันได้เริ่มปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการบริโภคหันมานิยมบริโภคผลิตภัณฑ์มันต่าง ๆ และข้าวโพดทดแทนข้าว เนื่องจาก ธัญพืชดังกล่าวราคาถูกกว่าข้าว

หลายประเทศทวีปแอฟริกาได้ตั้งตัว ปักหมุดประเทศต่าง ๆ ข้าวไฟฟ้าเพื่อการบริโภค พัฒนาการปักหมุดข้าว ได้ขอความช่วยเหลือด้านความเชี่ยวชาญและเงินทุนจากหลายประเทศ

ทวีปแอฟริกาเป็นตลาดส่งออกข้าวไทยรายใหญ่สุดในแต่ละปี มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 40 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด ประเทศน้ำเข้ารายใหญ่ เช่น ไนจีเรีย เบนิน ไอเวรีไอส์แลนด์ เซเนกัล เป็นต้น

²² หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 7 พฤษภาคม 2551

²³ นายสมบัติ เฉลิมชุณิณันท์ ประธานบริษัทเอกซิบิไกส์เด็นไรัช จำกัด ฐานเศรษฐกิจรายสัปดาห์ หน้า 12 วันที่ 20 – 23 เมษายน 2551

ตารางที่ 8.5
ข้าวไทยส่งออกสำหรับห่วงโซ่อุปทานโลก

ปี	ปริมาณ (ล้านตัน)	ปริมาณส่งออกทั้งหมด (ล้านตัน)	คิดเป็นร้อยละ ²⁴ เพียงกับข้าว ทั้งหมดทั้งหมด
2547	4.75	10.14	46.84
2548	3.45	7.30	47.26
2549	2.73	7.42	36.79
2550	3.92	9.55	41.04

ประเทศไทย²⁴ วิกฤตข้าวขาดแคลนและสินค่าราคาแพง ส่งผลให้ชาวເຊີ້ນຈຳນວນมากກ່ອງ การປະທວງຫຍາຍຄົງ ໂດຍຄົງແຮກວັນທີ 2 ເມສາຢັນ 2551 ທີ່ເຄສາເຍຸພາ ເມືອງທ່າທາງທີ່ໄດ້ຂອງເຊີ້ນ ໄດ້ມີກວາມພຍາຍາມເຫຼຸດທ່າລາຍອາກາຮ່ານັ້ນກຳຈານຢູ່ເອັນ ນີ້ສູ່ເສີ່ງເວົຟ 5 ພກ

ວັນທີ 7 ເມສາຢັນ 2551 ຂໍາວເຊີ້ນຫຍາຍມີນຄນເດີນບວນປະທວງບັນດັນໃນເມືອງຫລວງເຊີ້ນ ບຸກຮູກທໍາເນີຍບັນດັບ ໂຮງເຮັດແຕກສ່ວນຮູກຈີ່ໄດ້ປັບກິຈການຊ່ວຍງານ ປະຊານຈຳນວນมากດ້ວຍ ອຸບນກັບກາບໃນນ້ຳເນັ້ນທີ່ພັກອາຫັນ ຢູ່ຈັນຂໍາວເຊີ້ນຈຳນວນນັ້ນໄດ້ຮູ່ມັນຕົງກະທຽວພາພີ່ຍ່າ ພາກສ໌ເອດູ ອາຣັກ ອເລິກຊີສ ອອກຈາກຕໍ່ແຫ່ນໆເຮັດວຽກຮ່ອງໃຫ້ຄອນຄອງກໍາສັ່ງຮັກນາສັນຕິກາພູເລີ້ນຈຳນວນ 9,000 ຄົນບນຄານສຸນທຽກຕະຫຼາດເປັນເປົ້າຂອງເຊີ້ນໄປ ກອງກໍາສັ່ງສັນຕິກາພູເລີ້ນເຂົ້າມາເຂົ້າປີ 2547 ການກົດເພື່ອຮະຈັບເຫດວຸ່ນວາຍແກະສ້າງຮະບນປະຊາບປີໄຕຢ່າງກັດກຳ ໂກ່ານສັນຕິປະປານທີ່ຂອງ ແບຣົກໂອງ ອຣິດັດືກ

ວັນທີ 8 ເມສາຢັນ 2551 ກຸ່ມຜູ້ປະທວງຂໍາວເຊີ້ນບຸກປ່ວນຫວັງປ່າກົອນທຶນໃສ່ທ່ານເນີຍບັນດັບໃນ ກຽງເປົ້າໄຕແພງຮູ່ ເຮັດວຽກຮ່ອງໃຫ້ເກີດສຳຄັນອອກ ໂດຍຮະນູ້ຂໍ້ອາກ່ອງໄຫ້ເກີດວິກຸດສິນກໍາຮ່າງພູເພັນ ກົນ ຂົນຂາດແກລນອາຫາຮນິກິກ ຂໍາວເຊີ້ນຈຳນວນນັ້ນດ້ວຍກົນຖຸກກີ່ນິດພິເຕະ²⁵ ສິ່ງນີ້ສ່ວນພົມຫລັກກົດ

²⁴ ໜັນສື່ອພິມພົມໃຫຍ້ຮູ້ ມັນທີ 2 ວັນທີ 12, 14 ແລະ 29 ເມສາຢັນ 2551

²⁵ ອົກົາດ ສົດຕິນາມັນ ຂໍາວເຊີ້ນໃຫຍ້ໄກກົກກີ່ນິດພິເຕະທັດແທນຂໍ້າວ ມັນທີ 1

น้ำมันพืช เกลือ แฟสติน ราคาก้าว ข้าวโพด ถ้า น้ำมันพืชแฟสตินก้าวเป็นแก่การกรองซีพอื่น ๆ ราคากุ้งสูงขึ้นไม่หยุด โดยเฉพาะข้าวแฟสตินก้าวเกย์ทรัคกรรมอื่น ๆ ราคามีเพิ่มเป็น 2 เท่าในรอบ หากเดือน

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดึงกำลังรถดักกลุ่มนี้ของกระทรวงทั่วกองกำลังรักษาสันติภาพ สหประชาชาติ (ยูเอ็น) มาถึง ยิงกระสุนยางและแก๊สน้ำตาสาดผู้ประท้วง มีผู้บาดเจ็บจำนวนหนึ่ง จากฉุกเฉินรวมทั้งผู้เสียชีวิต 2 คน

9 เมษายน 2551 ชาวเยติจำนวนหนึ่งก่อเหตุปล้นสะพานร้านกานูกังโภดังเก็บอาหารและทำลายสถานที่ราชการหลายแห่งในกรุงเปอร์โตริโอเฟร์นซ์ และเรียกร้องให้รัฐมนตรีมาการ์ด เอคูาร์ด อเล็กซิส ให้ลาออกจากตำแหน่งเพื่อแสดงความรับผิดชอบเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น กลุ่มผู้ประท้วงพยายามบุกเข้าห้ามเนียบรัฐบาลและปะทะกับกองกำลังยูเอ็น มีผู้เสียชีวิต 5 คน บาดเจ็บประมาณ 40 คน

ราคาข้าวสารขับสูงขึ้นหนึ่งเท่าตัว ข้าวสารบรรจุถุงขนาด 100 กิโลกรัมราคา 35 ดอลลาร์ สหรัฐฯ (ประมาณ 1,155 บาท) เพิ่มเป็น 70 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 2,310 บาท) ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงสูงขึ้นถึง 3 ครั้งในระยะเวลาไม่ถึงสองเดือน

12 เมษายน 2551 เหตุการณ์ประท้วงอาหารแพง ทำให้มีผู้เสียชีวิต 6 คน บาดเจ็บประมาณ 200 คน ตำรวจในจีเรียประจำกองกำลังยูเอ็นถูกยิงเสียชีวิตใกล้ในสถานีในกรุงเปอร์โตริโอเฟร์นซ์ วุฒิสมาชิกเขตล่องดีเป็นเอกฉันท์ให้ปลดปล่อยน้ำมันตระหง่านพาราเมิร์ก จำกัด เอคูาร์ด อเล็กซิส ออกจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่สามารถแก้ปัญหาปากท้องประชาชนจำนวน 8.5 ล้านคน ซึ่งร้อยละ 80 มีรายได้เฉลี่ยวันละไม่ถึง 2 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 62 บาท) ส่งผลให้ประธานาธิบดี เรเนเพราล ประกาศแผนกคราดข้าวลด 15% และเร่งหาผู้ทำหน้าที่แทนนายอเล็กซิส โดยแต่งตั้งรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์คนใหม่คือ นายเอริก บีแอร์ ที่ปรึกษาอาวุโส擅นาการอินเตอร์เน็ต ก้าวเดลตอปัมเมต์ แบงก์ วัย 63 ปี

ประเทศไทย²⁶ ได้เร่งแก้ไขวิกฤตอาหาร โดยเริ่มการพัฒนาพืชน้ำที่ปลูกข้าว การขยายพืชที่เกณฑ์กรรม ข้าวพันธุ์ใหม่ ปั้นราคาแพง และวิกฤตอาหารสัตว์

²⁶ นายสมศักดิ์ ปริมาณันทนกุล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายอันวย ปริมนวงศ์ รองอธิบดีกรมธนารักษ์และนาหมนตรี คงกระถาวเทียน ประธานคณะกรรมการผู้บริหารเครือเจริญโภคภัณฑ์ หนังสือพิมพ์ประชาชาติรายสัปดาห์ วันที่ 21 - 23 เมษายน 2551 หน้า 4

การพัฒนาพื้นที่ป่ากบข้าว สำนักงานการป่าสูงที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มีน นโยบายป่าสูงที่ดินจำนวน 1 ล้านไร่เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวรวมครอบครัวเกษตรกร จำนวน 50,000 ราย ได้แก่ พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 8 จังหวัด เช่น กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี รวมทั้งสิ้น 600,000 ไร่

เขตภาคกลาง 10 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท นครนายก ปราจีนบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระแก้ว สาระบุรี แตะสุพรรณบุรี 400,000 ไร่

โครงการนี้เน้นการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการอุดหนุนจ่ายมาปรับใช้กับอาชีพทำนา โดยเร่งสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรเกิดการยอมรับระบบการผลิตที่เหมาะสม เน้นให้ปรับลดความสูงเพลี้ยง 4 ค้านก่อ (1) ลดความสูงเพลี้ยงด้านแม่น้ำพันธุ์ข้าวโดยให้เกิดกิจกรรมตัดพันธุ์ข้าวที่บริสุทธิ์ (2) ปรับลดความสูงเพลี้ยงด้านการใช้ปุ๋ยเคมี เน้นให้เกษตรกรใช้สูตรปุ๋ยและปริมาณปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินรายแปลง สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ถึงร้อยละ 47 หรือประมาณ 241 บาทต่อไร่ต่อฤดูกาลผลิต (3) ปรับลดความสูงเพลี้ยงด้านการปรับปรุงโครงสร้างผืนดิน เน้นให้ปรับเปลี่ยนวิธีการเตรียมดินที่เหมาะสม เช่นการไถกลบหรือหมักฟางข้าวในนา และ (4) ปรับลดความสูงเพลี้ยงด้านการใช้สารเคมีป้องกัน กำจัดแมลง เน้นให้เกษตรกรสำรวจเฝ้าระวังและควบคุมแมลงศัตรุข้าวอย่างสม่ำเสมอและใช้สารเคมีเท่าที่จำเป็นประมาณการว่าจะช่วยลดต้นทุนการผลิตลงได้ถึง 35% หรือประมาณ 178 บาทต่อไร่ต่อฤดูกาลผลิต ซึ่งเกษตรกรแต่ละรายที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้และยอมรับระบบการผลิตตามค่าวิเคราะห์ดินจะสามารถลดต้นทุนได้ประมาณ 510 บาทต่อไร่ต่อรอบการผลิตทั้งโครงการ พื้นที่จำนวน 1 ล้านไร่ลดต้นทุนได้ 510 ล้านบาท

ขยายพื้นที่เกษตรกรรม กรมชนาธิการได้ตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่องขับเคลื่อนเกษตรให้แก่เกษตรกรเข้าเพื่อทำพืช ไว้และพืชพัฒนาทดแทนจำนวน 1 ล้านไร่ โดยนำที่ราชพัสดุไปจัดสรรเป็นพื้นที่เพาะปลูกให้แก่เกษตรกรต่อไป โดยคิดค่าเช่าปี 2551 และปีต่อๆ ไปอัตราไว้ที่ 20 บาทต่อปี

-
- หนังสือพินพ์ไทยรัฐ หน้า 8 วันที่ 21 และ 24 พฤษภาคม 2551 และ 11 มิถุนายน 2551
  - นายบรรยง พวงราช อธิบดีกรมการค้าภายใน หนังสือพินพ์ไทยรัฐ หน้า 8 วันที่ 8 พฤษภาคม 2551

ขอคืนที่ดินราชพัสดุเพื่อนำมาให้เกษตรกรเข้าทำการเกษตร โดยกำหนดให้ส่วนราชการ ส่งคืนที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์และสามารถทำเกษตรกรรมได้ให้แก่กรมธนารักษ์จำนวน 1 ล้านไร่ กายใน 3 เดือน (สิ้นตุลาคม 2551) โดยเน้นที่คืนส่วนราชการซึ่งนำที่ดินราชพัสดุไปใช้ ตั้งแต่จำนวน 1,000 ไร่ขึ้นไป เช่น ที่ดินค่ายทหารกรมชลประทานและกรมราชทัณฑ์

ข้าวพันธุ์ใหม่ กอุ่นธุรกิจพืชครัววงจรเครือเจริญโภคภัณฑ์ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) เร่งขยายพื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าวถุงผสมซีพีในหลายจังหวัด เช่น กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก อุตรดิตถ์จากเดิมที่ส่งเสริมไปแล้ว 400 ไร่เพิ่มเป็น 3,000 ไร่ โดยมี เกษตรกรสนใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 2,000 ราย

พันธุ์ข้าวถุงผสมซีพี 304 กำลังเป็นที่นิยมของชาวนาจำนวนมาก เนื่องจากพันธุ์ข้าว ถุงผสมซีพีเดิมโดยเร็ว อาบุกเก็บเกี่ยวสั้นเพียง 90 วัน (พันธุ์เดิม 120 วัน) ให้ผลผลิตสูงถึง 1,500 กิโลกรัมต่อไร่ ทนทานต่อโรคและแมลง ประกอบกับพันธุ์ข้าวถุงผสมชนิดนี้เป็นพันธุ์ข้าวแข็ง ปานกลางอะมิโลส 23 – 24% ซึ่งอยู่ในกลุ่มข้าวเดียวกับพันธุ์ข้าวชัยนาทและพิษณุโลก ซึ่งเป็น พันธุ์ข้าวที่ตลาดโลกต้องการ ดังนั้น การส่งออกข้าวไทยช่วยทำให้ชาวนาสามารถขายข้าวได้ใน ราคากู้ง นอกจากส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ใหม่แล้ว บริษัทเครือซีพีจะรับซื้อก�บmachina ในราคากลาง อีกด้วย

ข้าวพันธุ์ใหม่ชีพิ

ชีพิได้ส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ถูกผสม 2 สายพันธุ์ใหม่กือ พันธุ์ชีพิ 304 และพันธุ์ชีพิ 357 ซึ่งให้ผลผลิตต่อไร่สูงถึง 1,500 กิโลกรัมสูงกว่าข้าวพันธุ์ราชการซึ่งให้ผลผลิตต่อไร่เพียง 750 กิโลกรัม ช่วยให้เกษตรกรไทยมีรายได้เพิ่มขึ้น 4,200 บาทต่อไร่

ข้าวสายพันธุ์ชีพิ 357 ให้ผลผลิต 1,500 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ข้าวกลุ่มเดียวกับข้าวปทุมธานีและข้าวหอมมะลิ ซึ่งข้าวพันธุ์ชีพิ 357 ไม่มีกลิ่นหอม นอกรากนี้ข้าวพันธุ์ชีพิช่วยลดระยะเวลาเพาะปลูกเหลือเพียง 90 – 100 วันสามารถเก็บเกี่ยวได้ ซึ่งปกติใช้เวลาเพาะปลูก 120 วัน

ถ้าเอาขึ้นความหอมจากข้าวหอมมะลิใส่เข้าไปกับข้าวพันธุ์ชีพิ 357 จะกลายเป็นข้าวหอมมะลิไอบริด พันธุ์ใหม่ทันที

ข้าวพันธุ์ผสมหรือไอบริด ไพร์ ให้ผลผลิตสูงถึง 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ เครื่องบดข้าวชีพิได้ทดลองปลูกไปแล้ว 400 ไร่ปี 2550 ที่จังหวัดกำแพงเพชร โพธิ์ตรและพิษณุโลก ปี 2551 ขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น 4,000 ไร่ โดยมีชาวนาเข้าร่วมโครงการประมาณ 200 รายและปี 2551 ขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น 10,000 ไร่ ประมาณการว่าจะมีชาวนาเข้าร่วมโครงการไม่ต่ำกว่า 400 ราย

นายมนตรี คงกระถ�นเทียน ชัยโภกุ่มธุรกิจพัฒนาวงจรเครื่องบดข้าวเจริญ โภคภัณฑ์

ปัจจุบันการผลิตข้าวของเกษตรกรปรับสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมันจากเดิมต้นกะประมาณ 9,000 – 10,000 บาท ปรับนาอยู่ที่ต้นละ 12,000 – 13,000 บาท

ราคายาตราบศัตรูพ่ายที่เดิมราคาวัดละ 300 บาท มาเป็น 500 บาท รวมไปถึงค่าแรงงานค่าน้ำมันรถไถและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพิ่มสูงขึ้น ปัจจุบันดันทุนการผลิตข้าวต่อไร่เฉลี่ย 4,500 – 5,000 บาทจากเดิม 4,000 บาท นับเป็นภาระหนักแน่นทางแก่ไขที่ต้องเน้นให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยซึ่งก่อให้เกิดภัยพิบัติ เช่น ปุ๋ยเกมีในอัตราส่วนครึ่งต่อครึ่งหรือร้อยละ 50 ต่อ 50 และส่วนที่จำเป็นต้องใช้ เช่น ปุ๋ยเกมีจะส่งเสริมให้น้ำเข้าแม่ปุ๋ยในไตรเข็น ฟ้อฟฟอร์สและไปแต่เซ็บนมมาผสานกับแทนการนำเข้าปุ๋ยสำเร็จซึ่งจะทำให้ราคาปุ๋ยถูกลง

“วิกฤตอาหารสัตว์” ราคาชั้ญพิชที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ไทยได้รับผลกระทบจากการขึ้นราคาของสินค้าหมวดชั้ญพิชค่อนข้างมาก เมื่อเปรียบเทียบราคาชั้ญพิชาหารสัตว์ปี 2546 กับปี 2551 ปลายปีราคากลางปี 2546 ประมาณ 100% (ตารางที่ 8.6) และเนื่องจากอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ไทยไม่สามารถปรับราคาจ้าหน่ายให้สูงขึ้นได้ สาเหตุจากอาหารสัตว์เป็นสินค้าควบคุมและได้ปรับราคาจ้าหน่ายถ้วนปี 2547 ดังนั้น โรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ต้องแบกรับภาระดันทุนที่สูงขึ้น

ตารางที่ 8.6
เปรียบเทียบราคาวัสดุคิบอาหารสัตว์ปี 2546 กับปี 2551

สินค้า	ปี 2546 (บาท/กก.)	ปี 2551 (บาท/กก.)	เพิ่มขึ้น (%)
ปลายข้าว	6.00	13.13	118.83
รำข้าว	4.86	9.29	91.15
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	4.94	8.65	75.10
กาดถั่วเหลือง	11.00	17.16	56.00
มันสำปะหลัง	3.06	5.75	87.91
แป้งสาลี	15.87	22.00	38.63
ปลาเป็น	19.92	27.47	37.90

ที่มา: สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย

หมายเหตุ: ราคปี 2551 เป็นราคากลางปี 3 เดือน (มกราคม – มีนาคม 2551)

นอกจากนี้วัสดุคิบบางประเภทต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เนื่องจากปริมาณการผลิตภายในประเทศไทยไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ เช่น แป้ง ข้าวสาลี ไปรดินข้าวโพด น้ำมันปลาหรือ

---

²⁷ พรศิตปี พชรินทร์คระฤทธิ์ นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย ฐานเศรษฐกิจรายสัปดาห์ หน้า 5 วันที่ 4 – 7 พฤษภาคม 2551

หากเบิร์สินก้าเหล่านี้มีอัตราภาษีนำเข้ามากกว่า 5% รัฐพิชราคาก็จะต้องหักภาษี ณ ที่ต้นทุนสูง ส่งผลให้มีขับดันทุนอาหารสัตว์สูงขึ้นประมาณต้นทุน 12,000 บาท

เมษายน 2551 ผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทยได้ยื่นขอปรับขึ้นราคาอาหารสัตว์กับกรรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ โดยขอปรับขึ้นราคาเจ้าหน่าย 10 – 20% และขอลดภาษีนำเข้าวัตถุคงทนที่มีภาษีนำเข้าตั้งแต่ 5 – 10%

สำหรับราคาน้ำยาอาหารสัตว์ไม่สามารถปรับเพิ่มราคากลางๆ ตามที่ร้องขอ คาดหมายว่าบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์ประมาณร้อยละ 20 จะต้องปิดกิจการ (ผู้ผลิตอาหารสัตว์ทั่วประเทศมีจำนวน 160 ราย เป็นสมาชิกสมาคมประมาณ 50 – 60 บริษัท) ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้เลี้ยงสัตว์ทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 5 ล้านครอบครัวได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากผู้ผลิตอาหารสัตว์ไม่สามารถแบกรับภาระต้นทุนสูงและปรับขึ้นราคาน้ำยาให้สอดคล้องกับราคاستินก้าอาหารสัตว์ที่สูงขึ้นและภาวะการณ์เป็นอย่างไร”²⁸

ปีที่บันผู้เลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย มีความต้องการใช้อาหารสัตว์ปีละประมาณ 11 – 12 ล้านตัน มีผู้ผลิตอาหารสัตว์รายใหญ่เพียงบางราย เช่น เครื่องเริ่ญไอกวัณฑ์ (ซีพี) เครื่องเบทาโกร กลุ่มนบริษัทแอลมทอน ปีนี้ดัน

ความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาชัยพืชโภค”

ประธานาธิบดีจำนวนนักกินกว่า 100 ล้านคนในประเทศไทยและประเทศไทยเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ต้องเสียเงินกับภาวะทิวทัพ ดังนั้นจึงเป็นดึงดันช่วยเหลือเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาและดำเนินไว้ซึ่งมนุษยธรรม หน่วยงานระหว่างประเทศหลายแห่งได้เข้าช่วยเหลือ ให้แก่องค์กรที่สนับสนุนประเทศไทย โครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ อาเซียน กลุ่มตะคินอมริกา และสหรัฐอเมริกา

องค์กรที่สนับสนุนประเทศไทย²⁹ หรือชัยอุ่นได้วางแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตอาหารโลกดังนี้ ระยะสั้น ให้เงินอุดหนุนประมาณ 755 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ซึ่ง

²⁸ นายจารัส พงศ์สกัด นายกสมาคมการค้าฟิชไร่ ฐานเศรษฐกิจรายสัปดาห์ หน้า 5 วันที่ 4 – 7 พฤษภาคม 2551

²⁹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 26, 30 เมษายน 2551 และวันที่ 3, 6 พฤษภาคม 2551

³⁰ นายบันกีมูน เลขาธิการองค์กรสหประชาชาติ การประชุมชุมชนชัยอุ่น กรุงเบร์น สวิตเซอร์แลนด์ เมษายน 2551

ปัจจุบันขังขาดอยู่) ให้โครงการอาหารโภคแห่งสหประชาชาติ ระยะก่อต่าง องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (เอฟao) จัดทำแผนจัดทำเม็ดพันธุ์ให้ชานาในกุ่มประเทศไทยก่อนที่สุดในโลก วงเงินงบประมาณ 1,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และระยะยาว แก้ปัญหาวิกฤตอาหารโภคหลายประการ คือ (1) เร่งให้มีที่มีงานเพาะปลูก ประกอบศักยภาพน้ำย่างงานระหว่างประเทศ 27 องค์กร ธนาคารโลก โครงการอาหารโภค องค์การค้าโลก โดยมีนายบันกีมูน เลขาธิการยูเอ็นเป็นประธาน จุดประสงค์เพื่อเร่งดำเนินการแก้ไขวิกฤตอาหารโภคเร่งด่วน (2) ให้รับจับเหตุการณ์ หลากหลาย วิกฤตอาหารนานาประเทศ เช่น เซดี้ อิยิปต์ ไซมาเลีย และอื่น ๆ โดยใช้มาตรการระยะสั้น และเร่งด่วน เน้นการแก้ปัญหารากเหง้า (3) สันับสนับให้แอนฟริกาและอาเซียน ภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากการวิกฤตอาหารเร่งด่วนที่เพาะปลูกและพัฒนาเกษตรกรรมและ (4) ให้เกษตรกรได้รับเม็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยอย่างทั่วถึงและให้รัฐบาลประเทศไทยต่าง ๆ วางแผนพัฒนาเกษตรสมัยใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการอาหารโภคแห่งสหประชาชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่เดิมดุคนหางานและผู้ลี้ภัยหลายส้านคนทั่วโลก วิกฤตอาหารแห่ง ทำให้โครงการอาหารโภคแห่งสหประชาชาติต้องรับภาระการเงินเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 40 ซึ่งโครงการได้ร้องขอให้ประเทศไทยปั่นช่วยเหลือประมาณ 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในกลางปี 2551

ผลกระทบจากการอาหารแหงทำให้โครงการต้องจ่ายเงินให้กับประเทศไทยจัดทำข้าวแพงขึ้น จาก 460 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตันเป็น 780 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตันในช่วงเดือนมีนาคม 2551 หลังจากโครงการเพิ่งร้องขอความช่วยเหลืออย่างเดิมก่อนพิเศษครั้งล่าสุด เมื่อต้นปี 2551 จำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ผลงานการประชุมสุดยอดเกี่ยวกับวิกฤตอาหาร โภคเมื่อต้นเดือนมิถุนายน 2551 ได้ข้อสรุปจะต้องเพิ่มผลผลิตอาหารให้ได้ 50% เพื่อแก้ปัญหา ขณะเดียวกันธนาคารโลกและธนาคารต่าง ๆ รวมถึงรัฐบาลหลายประเทศประกาศบริจาคเงินรวมแล้ว 6,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ช่วยเหลือผู้ทิวไห โดยมีนายบันกีมูน เลขาธิการยูเอ็น ระบุว่าการแก้ไขวิกฤตอาหารโภคจะต้องใช้เงิน 15,000 – 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี

อาเซียน สมาชิก 10 ประเทศได้ร่วมกับเงิน ปั่นช่วยเหลือได้ จัดตั้งกองทุนมูลค่า 80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยทุนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 มาจากสามประเทศดังกล่าวข้างต้น เป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตอาหาร

รัฐบาลเดินฉตโน้มิวิการและคานชนูกรครึบเปี้ยน 17 ชาติ ซึ่งรวมประเทศไทยเนื้อถ่าเข้าด้วย ได้ร่วมประชุมสุดยอดเครื่องอาหารเพื่อชีวิต ณ กรุงนาานา กัว ประเทศนิการากัว เมื่อสัปดาห์เดือน พฤษภาคม 2551 ได้ลงนามข้อตกลงร่วมกันดังนี้ (1) ให้รัฐบาลส่งเสริมภาคเกษตรกรรม (2) ให้ธนาคารเอกชนปล่อยเงินกู้ให้ภาคเกษตรกรรมในวงเงินสูงถึงร้อยละ 10 ของวงเงินและสินทรัพย์ค้ำประกัน (3) เสนอให้กู้น้ำประปาพัฒนาให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับประเทศไทยกำลังพัฒนาและยากจน (4) เสนอให้ก่อตั้งกองทุนอาหาร โดยนำผลกำไรจากการขายน้ำมันมูลค่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ของเวเนซุเอลา คิวบา โอมิเรีย เป็นต้น ดังเป็นกองทุนกลางสำหรับแก้ปัญหาวิกฤตอาหารโลก

สหรัฐอเมริกา³¹ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ เสนออนุมัติงบประมาณ 770 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 23,870 ล้านบาท) เพื่อช่วยเหลือประเทศไทยจากนั้นซึ่งกำลังเดือดร้อนจากวิกฤตอาหาร สหรัฐอเมริกาแสดงความห่วงใยราคาอาหารที่สูงขึ้น ทั้งนี้สหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด ปี 2550 มีมูลค่าถึง 2,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับประเทศไทยกำลังพัฒนา ทั่วโลกรวม 78 ประเทศ ปี 2551 ได้ของบประมาณเพิ่มอีก 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รวมสิ้นปี 2551 มีงบประมาณ 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับโครงการอาหาร

กิจกรรมที่ 3

- นักศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลอาหารแห้งและความต้องการในประเทศไทยต่างๆ
- ประเทศไทยได้เร่งแก้ไขวิกฤตอาหาร โดยทางประการ เช่น การพัฒนาพืชที่ปลูกข้าว ขยายพืชที่เกษตรกรรม ข้าวพันธุ์ใหม่ ให้อายุยาวนานเพื่อใช้ในระยะยาว ในทันท่วงทันนักศึกษา
- ปัญหาราคาปัจจุบันอาหารสัตว์พุ่งสูงขึ้นมาก สาเหตุเกิดจากอะไร ในทันท่วงทันนักศึกษาต้องการจะนำทฤษฎีเศรษฐกิจพฤษีพัฒนาใช้ให้ผลตัวจริงไม่เชิงนโยบายพัฒนา
- องค์การสหประชาชาติ อาเซียนและสหรัฐอเมริกา ให้ช่วยเหลือชาวโลกเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตขัยพืช ไอกอย่างไร

³¹ จอร์จ ดับเบลยู บุช อธิบดีประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา แสดงการณ์รู้สึกภาระสหรัฐฯ วันแรงงานสากล 1 พฤษภาคม 2551

แนวทางแก้ไขวิกฤตอาหารโลก

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (เอฟเอโอ) รายงานว่าดัชนีราคาอาหารโลก (Food Price Index) ปี 2550 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 23% เมื่อเทียบกับดัชนีราคาอาหารโลกในช่วงปี 2548 – 2549 เพิ่มขึ้นเพียง 9% โดยเฉพาะในช่วงเดือนมีนาคม 2551 เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ดัชนีราคาอาหารเพิ่มขึ้นถึง 57%

ปรากฏการณ์ซุปพืช เช่น ข้าวสาลี และข้าวโพด มีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเริ่มตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมาและเพิ่มขึ้นชัดเจนเดือนมีนาคม 2551 ราคารัฐยูพืชทางประมงเมื่อเปรียบเทียบ มีนาคม 2551 กับระยะเดียวกันปีก่อนเพิ่มขึ้น เช่น ข้าวโพด ราคาเพิ่มขึ้น 31% ข้าวเพิ่มขึ้น 74% ถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น 87% และข้าวสาลีเพิ่มขึ้นมากถึง 130%

ราคาข้าวโพดที่ผู้สูงสุดขึ้นส่งผลกระทบเป็นรุกโโซ่ เช่น ทำให้ราคาอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น เมื่ออาหารสัตว์ราคาแพง น้ำนมวัฒน์มีราคาสูงตามไปด้วย ขณะเดียวกันราคาน้ำตาลข้าวโพดที่เพิ่มขึ้นได้ ส่งผลกระทบการผลิตน้ำหวานและเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ

ตารางที่ 8.7

ราคารัฐยูพืช

รัฐยูพืช	คิดเป็นร้อยละ (%)	
	ราามีนาคม 2551	เปรียบเทียบกับมีนาคม 2550
ข้าวโพด	31	
ข้าว	74	
ถั่วเหลือง	87	
ข้าวสาลี	130	

ที่มา: สถาบันการค้าแห่งประเทศไทย

สาเหตุหลักการขับยนต์หุ่งสูงขึ้น ประการแรกภาราน้ำมันเรือเพลิงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สองเกิดการแย่งชิงขับยนต์หุ่งสูงงานเพื่อการผลิตน้ำมันและการบริโภค เมื่อทางไก่ได้นำขับยนต์หุ่งไปผลิตน้ำมันเรือเพลิงชีวภาพ (Bio Fuel) ได้แก่ เอทานอล และไบโอดีเซล

ประเทศผู้ผลิตเรือเพลิงชีวภาพหลักของโลกคือ สาธารณรัฐเมริกาและบริเตน ไอเดียพะ สาธารณรัฐฯ ได้ผลิตเอทานอลจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทำให้ราคากลางข้าวโพดสูงขึ้น เมื่อราคากลางข้าวโพดสูงขึ้น ก็ผลักดันให้ราคายนต์หุ่งนิค่อนเพิ่มตามไปด้วย ตาม ผลผลิตข้าวโพดลดลง สาเหตุจากภัยแล้ง น้ำ ท่วม พาหุหิมะ ฯลฯ ประเทศผู้ส่งออกข้าวหลายประเทศได้ระงับการส่งออกข้าวชั่วคราว เพื่อกวน มั่นคงด้านอาหารภายในประเทศ

วิกฤตอาหารของโลกในปัจจุบันได้นำไปสู่วิกฤตเงินเพื่อครั้งใหม่ ซึ่งองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติเรียกว่า Agflation หรือเงินเพื่อจราจรสินค้าเกษตร ขณะที่โครงการอาหารแห่งสหประชาชาติ (WFP) เรียกปรากฏการณ์นี้ว่าสึนามิเงิน (Silent Tsunami) เมื่อจาก ราคاسินค้าอาหารแพงขึ้น ได้ตัดโอกาสการเข้าถึงอาหารในหมู่ผู้คนยากจน³²

ภาวะขับยนต์หุ่งแคบลงส่งผลให้ราคากลางสูงขึ้น ประชาชนจำนวนมากหัวโลกเดือดร้อน จนกระตุ้นก่อให้เกิดจลาจลในหลายประเทศ โดยเฉพาะในแดนแอฟริกาและเอเชียซึ่งประชาชน บริโภคข้าวเป็นหลัก ทำให้รัฐบาลหลายประเทศประกาศใช้มาตรการคัดค้ายนต์หุ่งมา³³ อีกครั้งค่าวัน ดังนี้

จีน ยกเลิกการชดเชยภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ในการส่งออกสำหรับขับยนต์หุ่ง 17% และเก็บภาษีส่งออกข้าวสาลีในอัตรา 20% ต่ำน้ำข้าวและข้าวโพดอีก 5%

คณะกรรมการศ้านการบัญชีและภาษีอากรแห่งชาติของจีน ประกาศปรับราคารับซื้อข้าว และข้าวสาลีขึ้นต่าจากเกษตรกรเพิ่มขึ้นอีก 9% จากอัตราเดิม ดังเป้าหมายเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตร ให้ได้เกิน 500 ตันปี 2551 ทั้งนี้เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการภายในประเทศ

---

³² พรศิลป์ พัชรินทร์ทนະกุล กรรมการรองเลขานุการสภาพธุรกิจการค้าไทย วิกฤตอาหารโลก... สึนามิเงิน หน้า 1 www.pormsil.com

³³ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 19, 21 และ 26 เมษายน 2551 วันที่ 9, 14 พฤษภาคม

รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นอีก 2,900 ล้านบาทถ้วน เพื่อเป็นเงินอุดหนุนเบิกจ่ายต่อไปในการซื้อเม็ดพันธุ์ นำมันคิเซด ปุยແຍ້ມ່າແນ່ຄົງທີ່ກ່າວໃຫ້ອອຽນເຈັບຕະຫຼາດໃຫຍ່ໄປ 10,800 ล้านบาทถ้วน

ອືນໂຄນີເຊີຍ ຮູບາລ ໄດ້ຍັກເລີກການຈັດເກີນກາຍີນໍາເຂົ້າຂ້າວສາລີແລະຮັບຈັກສ່ວນການສ່ວນອອກຂ້າວ

ຮູບາລ ໄດ້ແຈກຈ່າຍເນີນເລື່ອມື້ນີ້ໃຫ້ແກ່ຂ້າວນາຍ່າງທົ່ວຖື່ງ ກາດໝາຍວ່າພລພລິດຂ້າວສິນປີ 2551 ຈະເພີ່ນຂຶ້ນເພີ່ງພອກກັບຄວາມຕ້ອງການບົກກາຍໃນປະເທດ ແລະເພື່ອຄວາມມັນຄົງດ້ານອາຫາຍາໃນປະເທດ ເມຍານ 2551 ຮູບາລ ໄດ້ປະກາດທໍາມນົບຍົກເວັນຂ້າວໂມເກຣສູງ ຂ້າວເໜີຍາ ແລະຂ້າວນາງໜີດສໍາຫັນໃຫ້ທ່າພັນຖຸຂັງຄອນນຸ່າມໃຫ້ເອກະນສ່ວນອອກໄດ້ ແຕ່ຂ້າວໃນກຸ່ມຍົກເວັນການສ່ວນອອກນີ້ມີປຣິມາຜາກສ່ວນອອກແຕ່ດະປີໄນ້ກໍພັນດັນ ຂະເດີວັກນົບຮູບາລອືນ ໄດ້ອື່ນເຊີຍໄດ້ກົບຍອດຂ້າວໃນສິດົກສໍາຮອງເຂົ້າສູ່ດົກເພື່ອແກ້ໄປປ່ອຍຫາວິກຖອາຫາຍາໃນປະເທດ

ເກາຫອີເໜືອ ຮູບາລພົງພອໄງພລກາງເຈົ້າກັບເຈົ້າທີ່ສຫຫຼວຸນ ເກື່ອກັບປ່ອຍຫາວິກຖອາຫາຍາແລະການໄຫ້ກວານຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານອາຫາຍາທີ່ໄນ້ເກື່ອກັບຂ້ອງພິພາຫວິກເລີບໆ

ຈາເມັກ້າ ກະທຽວເກີນຕາມຕາມການເພີ່ມພລພລິດຂ້າວໃນປະເທດ ໂດຍຈະຂອງຄວາມຮ່ວມມືອຈາກເອກະນຮ່ວມປ່ອງຂ້າວນັ້ນທີ່ສາງຮະ 6,000 ເອເຄອຣ ມີປຣິມາຜາກສ່ວນອອກໄດ້ຕະຫຼາດປີ 2552 ແລະຈາເມັກ້າຕ້ອງການນຳເຂົ້າຂ້າວເພີ່ມຈາກສຫຫຼວຸນ ປຣິມາຜາກ 40,000 ຕັນ

ໃນຈີເຊີຍ ຮູບາລດັງຄົກກາຍີນໍາເຂົ້າຂ້າວເປັນຮະບະເວລາ 6 ເດືອນເພື່ອແກ້ປ່ອຍຫາກາຮັດແຄລນຂ້າວກາຍໃນປະເທດ

ເອົ້າໂອເປີຢ ຮູບາລຫ້ານການສ່ວນອອກຂ້າຍື່ອແກ້ກາຍີສິນກ້າພຸ່ມເພື່ອນໍາເຈີນໄປຕັ້ງເປັນກອງທຸນໃຊ້ອຸດຫຸນການພລິດອາຫາຍາ

ສາກາພູໂຮປ ໄດ້ຍັກເລີກການກັນພື້ນທີ່ຫວີ້ set aside ຂອງປີ 2552 ຮ້ອຍລະ 10 ເພື່ອນໍາພື້ນທີ່ໄປປ່ອງຂ້າຍື່ອ

ຮັດເສີຍ ຮູບາລ ໄດ້ເພີ່ມກາຍີສ່ວນອອກຂ້າວສາລີຈາກ 10% ເປັນ 40%

ພລິປິປິນສ ຮູບາລພິປິປິນສໃຮງບປຣິມາຜາກ 1,000 ລ້ານຄອດລາວສຫຫຼວຸນ (ປຣິມາຜາກ 31,000 ລ້ານນາທ) ແກ້ໄຂສັດນາກາຮັດຂ້າວກາດແຄລນ ໄດ້ເຕີຍນໍາເມີນເລື່ອມື້ນີ້ພັນຖຸພສມ (ໄອນບຣິກ) ຊົນດີເດີວັກນົບທີ່ປ່ອງໃນປະເທດຈີນ ນາໄທເກີນຕາມການພລິປິປິນສເພະປ່ອງ ເພື່ອໄຫ້ເກີນຕາມການປ່ອງຂ້າວພັນຖຸພສມ (ຂ້າວພັນຖຸພສມຈີນເປັນສ່ວນພສມຂອງຂ້າວ 3 ສາຍພັນຖຸ ຜົ່ງເຕີບໄຕວົດເຮົວໃຫ້ພລພລິດນາກກວ່າສາຍພັນຖຸອື່ນ 70%) ທັງນີ້ເພື່ອໄຫ້ພລພລິດຂ້າວເພີ່ນຂຶ້ນເພີ່ງພອກກັບຄວາມຕ້ອງການບົກກາຍໃນປະເທດ

ปี 2550 ประเทศไทยเป็นสปอร์ตจ้าวได้มากถึง 16.24 ล้านตัน แต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคเฉลี่ยวันละ 33,000 ตัน จากจำนวนประชากรประมาณ 88 ล้านคน สาเหตุจากประชาชนส่วนใหญ่ติดกังวลและไม่มั่นใจ ได้กัดคุณอาหารขยายวงกว้าง ดังนี้ รัฐบาลสนับสนุนการปูอุบลราชธานีเพื่อให้ได้ผลผลิตปริมาณมากเพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ ปี 2553 และเพื่อหันกลับไปอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางอาหารขนาดใหญ่ในภูมิภาค

ปี 2551 รัฐบาลพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 11 ให้เกณฑ์การปูอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการค้าและอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุด คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2552

นางกอลเรียม นาคป่ากัด อาร์.ไอ.ไบ ประธานาธิบดีพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 11 ให้เกณฑ์การค้าและอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุด คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2552

รัฐบาลประกาศจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 11 ให้เกณฑ์การค้าและอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุด คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2552

มาตรการดังกล่าวกำหนดให้เป็นเวลา 2 ปี รัฐบาลพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 11 ให้เกณฑ์การค้าและอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุด คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2552

ด้านราคาน้ำมันดิบโลกที่สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2552

มาตรการดังกล่าวกำหนดให้เป็นเวลา 2 ปี รัฐบาลพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 11 ให้เกณฑ์การค้าและอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุด คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2552

มาตรการดังกล่าวกำหนดให้เป็นเวลา 2 ปี รัฐบาลพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 11 ให้เกณฑ์การค้าและอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุด คาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2552

³⁴ นายอาร์เซอร์ บัพ รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้การอ่านตัวอย่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 19 เมษายน 2551

³⁵ ฐานเศรษฐกิจรายสัปดาห์ หน้า 12 วันที่ 20 – 23 เมษายน 2551

³⁶ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 2 วันที่ 31 พฤษภาคม 2551

มาเลเซีย รัฐบาลใช้งบประมาณ 50,000 ล้านringกิตปี 2551 เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตข้าวขาดแคลนและอาหารราคาแพง โดยได้ประกาศใช้มาตรการใหม่เพื่อรักษาสถิติของราคาน้ำข้าวและปริมาณผลผลิตข้าวให้เพียงพอบริโภคภายในประเทศ มาตรการดังนี้ ประกอบด้วย (1) การจัดงบประมาณไม่ต่ำกว่า 725 ล้านringกิตเพื่อนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ (2) ต้นเดือนมิถุนายน 2551 เป็นต้นไป รัฐบาลกำหนดควบคุมราคาน้ำข้าวทุกแพทูนที่ปููกในประเทศไทย หลังจากพบว่าผู้ค้าปลีกจำนวนข้าวเกรดดีในราคางาน (3) กระทรวงเกษตรฯจะดำเนินการเบี้ยงบประมาณแล้วปููกข้าวเพิ่มนากขึ้น โดยรัฐบาลจ่ายให้ด้วยการเพิ่มการประกันราคาข้าว (4) รัฐบาลมาเลเซียมีนโยบายนำเข้าข้าวปริมาณ 550,000 ตันจากต่างประเทศเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร

นายกรัฐมนตรีอับดุล拉ห์ อาห์หมัดบาการี ของมาเลเซีย ประกาศแผนเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารด้วยการเพิ่มพื้นที่ปููกข้าวนเกะบองอร์เนียว เพื่อแก้ไขวิกฤตอาหารแคลนซึ่งได้คุกคามโลก เมษายน 2551 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณ 1,290 ล้านдолลาร์สหรือ หรือมากกว่า 40,000 ล้านบาท เพื่อดำเนินแผนเพิ่มผลผลิตข้าว ผักและผลไม้ในรัฐชาравกับนเกะบองอร์เนียว โดยรัฐบาลจะผลักดันให้ชาวรัฐเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของประเทศไทยมาเลเซีย

มาเลเซียผลิตข้าว 65 – 70% ใช้เพื่อบริโภคภายในประเทศ ดังนั้นนายกรัฐมนตรีได้ประกาศแผนพัฒนารัฐชาравกับนเกะบองอร์เนียวให้เป็นอู่ข้าวอู่น้ำ (Rice Bowl) แหล่งใหม่ๆ คุณภาพสูงเพื่อให้มามาเลเซียสามารถปููกข้าวเลี้ยวตัวเองได้อย่างพอยเพียงในอนาคต

บังกลาเทศ รัฐบาลมีนโยบายนำเข้าข้าว (รวมทั้งข้าวสาลี) เจ้าเก็บในสต็อกสำรองเพิ่มขึ้น หนึ่งเท่าตัวจากปริมาณ 1.5 ล้านตันเป็น 3 ล้านตันในปีงบประมาณ 2551

รัฐบาลได้ประกาศแนะนำให้ประชาชนหันมาบริโภคมันเทศมากขึ้น เพื่อลดปริมาณความต้องการบริโภคข้าวภายในประเทศ

ประเทศไทย³⁷ เป็นครัวของโลก ได้สมญานี “เมืองท่องเที่ยวที่ดีที่สุดในโลก” รวมทั้งพิชิต พลังงานทดแทนน้ำมันเพียงพอ ดังนั้นวิกฤตอาหารโลก จึงเป็นโอกาสทองของประเทศไทยและเกษตรกรไทยควรได้รับผลกระทบไม่น้อยจากราคาน้ำข้าวสูงขึ้นอย่างเต็มที่

³⁷ นายสมพล เกียรติไพบูลย์ อธิบดีปลัดกระทรวงพาณิชย์ เสาร์วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 10:00 น. ณ สถาบันศิรินทร์ โดย Sasin Institute for Global Affairs (SIGA) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 8 วันที่ 11 มิถุนายน 2551

ปัญหาข้าวไทย ราคาข้าวไทย ราคาข้าวส่งออกที่สูงขึ้น เกษตรกรไทยยังคงได้รับผลตอบแทนไม่เต็มที่ สาเหตุจากผลผลิตข้าวส่วนใหญ่ถูกกาลผ่านมา เกษตรกรได้ขายผลผลิตข้าวทั้งหมดให้กับโรงสีในช่วงระยะเวลา ก่อนหน้าที่ราคาข้าวสูงขึ้น ขณะที่ผลผลิตข้าวถูกกาลใหม่ถูกโรงสีหักค่าความชื้นและกำไรไว้ซึ่งดังนั้น เกษตรกรหลายจังหวัดได้ประท้วงเรื่องของให้รัฐบาลช่วยเหลือ

จากกรณีชาวนาไทยผลิตข้าวต่อต่ำที่สุดประมาณ 430 กิโลกรัมต่อไร่ เวียดนาม อินเดีย และอินโดนีเซีย ผลผลิตข้าว 740 กิโลกรัม 496 กิโลกรัม และ 700 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยสามารถขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไป

ประเทศไทยส่งออกข้าวและบริโภคภายในประเทศปริมาณเท่าๆ กันคือส่งออกข้าวปริมาณ 9 ล้านตัน การบริโภคภายในประเทศ 9 ล้าน 10 ล้านตัน นับว่ามีความเสี่ยงสูงเมื่อกิจกรรมปัญหาวิกฤตข้าวโลกขึ้นมา ดังนั้นการแก้ปัญหาวิกฤตอาหารแห้งและขาดแคลน ทางออกเพื่อแก้ไขปัญหานี้มีหลายกรณีที่สำคัญ เช่น การกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ การรับจำนำข้าวและการเพิ่มประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์เกษตรส่วนหน้าแห่งประเทศไทย

วิกฤตอาหารเป็นวาระแห่งชาติ³⁸ เมื่อว่าประเทศไทย จะเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวติดอันดับ 10 ประเทศของโลก ข้างต้นต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากวิกฤตข้อพิจารณา โลก ข้าวเป็นศักดิ์สิทธิ์ต้องผลักดันวิกฤตอาหารโลกเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อแก้ปัญหาอนาคต

ที่ประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ 12 ปี วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 10,000 ล้านบาท เพื่อรับรับวิกฤตอาหารและปัญหาขาดแคลนพลังงานโลก โดยกำหนดเป็นวาระแห่งชาติและตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเรื่องอาหารและพืชผลลั้งงาน ทดลอง เพื่อร่วมรับสถานการณ์วิกฤตอาหารและปัญหาขาดแคลนพลังงานโลก โดยมีนายมิ่งหวุญ แสงสุวรรณ อธิการบดีกรมวิทยาศาสตร์และอิทธิพลน้ำที่กระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน วาระแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ 12 ปี เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตอาหารและพลังงานโลกแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ดังนี้ ระยะสั้น กำหนดระยะเวลา 2 ปี เน้นการช่วยเหลือผู้มี

³⁸ นายยงยุทธ ศักดิ์สุกสาร ผู้อำนวยการสถาบันอาหาร ข่าวเศรษฐกิจ ไทยรัฐ หน้า 8 วันที่ 23 และ 24 เมษายน 2551

- นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุต อธิบดีรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข่าวเศรษฐกิจ ไทยรัฐ หน้า 8. วันที่ 24 เมษายน 2551

รายได้น้อย กระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้สูงขึ้น ดูประสรงค์เพื่อชดเชยภาวะเงินเฟ้อ หรือระดับราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นมาก

กำหนดโครงสร้างและพื้นที่เพาะปลูก พืชเกษตรและพืชผลดังงานทดแทนให้รักษา เช่น ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย เป็นต้น เนื่องด้วยภัยคุกคามพื้นที่ปลูกพืชผลดังงานทดแทนและข้าวดังนี้

- พื้นที่ปลูกพืชผลดังงานทดแทนประมาณ 20 ล้านไร่
- พื้นที่ปลูกข้าวสาหรับดุลภาตต่อไป จะเพิ่มพื้นที่เป็น 60 ล้านไร่ จากเดิม 57 ล้านไร่ และเพิ่มผลผลิตข้าวเปลือกเป็น 30 ล้านตัน

ระยะกลาง เน้นการเพิ่มผลผลิตเกษตรต่อไร่โดยปรับปรุงพื้นที่ข้าวและเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก ใช้ระยะเวลา 5 ปี

ระยะยาว เร่งรัดประสิทธิภาพการทำงานตามนโยบายที่กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลา 5 ปี โดยกำหนดนโยบายดังนี้ (1) วางยุทธศาสตร์ การใช้พื้นที่ด้านเกษตรกรรมโดยต้องทำให้เกิดความสมดุลระหว่างพื้นที่เพาะปลูกพืชเพื่อการบริโภคและพืชผลดังงานทดแทน (2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เน้นเพิ่มผลผลิตพืชผลดังงานทดแทน โดยใช้เทคโนโลยีแบบตัดต่อทางพันธุกรรม (จีเอ็ม ไอ) (3) เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกทั้งในส่วนพื้นที่เกษตรกรรมเดิมให้มีศักยภาพเหมาะสมกับการเพาะปลูกและ (4) ปรับปรุงพื้นที่นารังและการบริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำเดิมให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เป้าหมายคือเพิ่มพื้นที่ชลประทานจำนวน 60 ล้านไร่ภายในระยะเวลา 5 ปี

การรับจำนำข้าว³⁹ คณะกรรมการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีจำนำวน 2 ล้านตัน วงเงิน 25,000 ล้านบาท และเริ่มนับรับจำนำข้าวตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2551 ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร สุพรรณบุรี ชัยนาท อ่างทอง ฯลฯ เนื่องจากเป็นพื้นที่ผลผลิตข้าวเปลือกนาปีจำนำที่ออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากทั้งจัดสรรงบประมาณ 1,132.17 ล้านบาท ให้องค์การคลังสินค้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมด โดยรัฐบาลจะจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีชดเชยส่วนที่ขาดดุลหรือส่วนต่างของราคาน้ำมันน้ำมันฯ ให้ เป้าหมายการรับจำนำข้าวที่อรัญประเทศต้องการให้ชาวนาไทยขายข้าวราคากลาง กดดันค่าหัวข้าว ไก่และไก่ล่าด้วย

³⁹ ไทยรัฐ หน้า 8 วันที่ 11 มิถุนายน 2551

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย⁴⁰ (The Agricultural Futures Exchange of Thailand: AFET)

เนื่องจากราคาน้ำมันดิบมีความผันผวนอยู่ตลอดเวลา⁴¹ จึงกับปีที่ขึ้นต้นสำคัญทางประการเช่น ศั้นทุนการผลิต ปริมาณผลผลิต ความต้องการของตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยน ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งสภาวะอากาศ และภัยธรรมชาติ เป็นต้น ดังนั้น การใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสม โดยเฉพาะ การใช้ประโยชน์เต็มประสิทธิภาพจากตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ซึ่งทั่วโลกนิยมใช้กันได้ถูกต้องนี้เป็นระยะเวลามากกว่า 20 ปี จึงคือ ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ช่วยให้เกษตรกรรู้อนาคต ลดความเสี่ยง โดยเกษตรกรรู้ข้อมูลราค้าข้าว ณ วันนี้ และเมื่อจะส่งมอบ สินค้าระยะเวลา 4 เดือนข้างหน้า ระดับราคาข้าวท่าไคร ดังนั้น นโยบายรัฐบาลควรใช้ประโยชน์จาก ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเต็มที่ ถูกประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงเกษตรกรและอนับ ให้ไปรักษาความมั่นคงทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ตัดความข้อมูลอย่างใกล้ชิด เป็นตัวแทน แบกรับภาระความเสี่ยงแทนเกษตรกร

ความผันผวนราคาน้ำมันดิบ มีความเสี่ยงสูงและส่งผลกระทบรายได้ แนว ทางแก้ไขภาครัฐบาล เช่น การประกันราค้าพืชผล การรับจำนำเป็นต้น ในทางปฏิบัติผลประโยชน์ ที่ส่วนใหญ่ยังไม่ถูกกำหนดให้ชัดเจน นักธุรกิจ นักการเมืองท่องถิ่นซึ่งเป็นฐานเสี่ยงสำคัญของพัฒนาการเมืองแคน นำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลเก็บเงินทั้งสิ้น

⁴⁰ ดร.นิทัศน์ กัธาร ไอยชิน ผู้จัดการตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ หน้า 8 วันที่ 9 มิถุนายน 2551 econ@thairath.co.th

⁴¹ ศิษษีร์ พังษ์รัตน์ วิกฤตอาหารแห้ง...ไทยอยู่รอด? วารสารผู้ส่งออก ปีที่ 22 ฉบับที่ 507 ประจำเดือนกันยายน 2551 หน้า 72 - 78

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ความเป็นมา รัฐบาลและนักวิชาการได้ร่วมกันศึกษาและจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ให้การตราพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 ออกใช้ บังคับ ระยะเริ่มแรกให้บริการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า 3 รายการคือ ข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้เครื่องมือบริหารจัดการความเสี่ยงเนื่องจากราคานิ่ง ตลอดจนให้เป็นเครื่องชี้แนวโน้มราคสินค้าเกษตรในอนาคต เพื่อสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขัน

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีประโยชน์กับเกษตรกรมาก เพราะสามารถเข้ามาเลือกราคาขายสินค้าและจะได้ข้อมูลราคาที่ไปร่วงไประบบ เป็นราคาที่เปิดเผยที่เกิดขึ้นจากอุปสงค์และอุปทานตลาด นับได้ว่าเป็นตลาดที่ช่วยสร้างสำนวนทางการตลาดให้กับเกษตรกร

ระดับตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า มีอยู่ 3 ระดับคือ ตลาดซื้อขายจริง ตลาดฟอร์เวิร์ดและตลาดซื้อขายล่วงหน้าดังนี้

1. ตลาดซื้อขายจริง มีทั้งตลาดกลาง หรือตลาดสด ที่มีการซื้อขายสินค้าเพื่อนำมาขายและซาระหนีค้าสินค้า

2. ตลาดฟอร์เวิร์ด (Forward) เป็นการทำซื้อขายระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายว่า จะซื้อขายสินค้าในวันข้างหน้าในราคาน่าท่าไฉ และเมื่อดึงกำหนดเวลาไว้ส่วนอน รับมอบสินค้ากันไป แต่วิธีการนี้จะไม่มีมาตรฐานของข้อตกลงที่แน่นอนและไม่มีหลักเกณฑ์ว่าจะเกิดการบิดเบือนได้ดังนั้นผู้ซื้อและผู้ขายควรศึกษาและรู้จักกันดีizophด้านความน่าเชื่อถือทางการเงิน

3. ตลาดซื้อขายล่วงหน้าหรือ Futures Market เป็นข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า แต่มีมาตรฐานและรายละเอียดข้อตกลงต่างๆ อย่างชัดเจน สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือกันได้คล่องตัวและผู้ขายไม่ต้องกังวล ไม่มีปัญหาเรื่องการยกเลิกสัญญา

ตลาดฟอร์เวิร์ดมีข้อดี คือ

- ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสัญญาล่วงหน้า
- สินค้าที่ซื้อขายกันมีมาตรฐาน

- ทั้งสองฝ่ายต้องวางแผนปีงบประมาณไว้กับติดเพื่อป้องกันสูญเสียเบ็ดเตล็ด
- ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย มีการซื้อขายสินค้าเกษตรรวม 3 ชนิดดัง
- ข้าวขาว 5% แบบ Benth Option (BWR 5) เริ่มซื้อขายเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2550
- ยางแผ่นรุ่นก้อนชั้น 3 (RSS 3) เริ่มซื้อขายวันที่ 28 พฤษภาคม 2547
- มันสำปะหลังสีน้ำเงิน (TC) เริ่มซื้อขายวันที่ 18 สิงหาคม 2549 โดยมีสำนักหักบัญชีอยุด
ความมั่นคงและกระบวนการมีองค์กรการบริหารล้วงของสัญญาและมีคณะกรรมการซื้อขายสินค้า
เกษตรล่วงหน้า (กสล) เป็นหน่วยงานหลัก

ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาราคาข้าว

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

การแก้ปัญหาราคาข้าว ยังคงประเทศไทยมีปัญหาราคาข้าวตกต่ำมาโดยตลอด วิธีการแก้ไข
ของรัฐบาลคือการประกาศกรับเข้ามาข้าว เพื่อพยุงราคาข้าว ปี 2551 นับเป็นครั้งแรกใน
ประวัติศาสตร์ ถือ ข้าวราคาน้ำตกมาก รัฐบาลได้เริ่งแก้ปัญหารายวัน สาเหตุราคาข้าวสูงขึ้นๆ
ตารางที่ 8.8

นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าใน AFET มีทั้งหมด 9 รายดังนี้:

1. บริษัท เจ เอส พี ฟิวเจอร์สจำกัด
2. บริษัทชนาเกษตรจำกัด
3. บริษัทฟิวเจอร์ อกริเทก จำกัด
4. บริษัทแอ็ก ไกรว เอ็นเตอร์ไพร์ส จำกัด
5. บริษัท เอ เอ็น ที (ไทยแคนดี้) จำกัด
6. บริษัท หงต้า ฟิวเจอร์ จำกัด
7. บริษัทพัฒนาเกษตรล่วงหน้า จำกัด
8. บริษัทแอ๊กโกรเวลท์ จำกัด
9. บริษัทคีเอส พีวิจิตร์ส จำกัด

ตารางที่ 8.8
เหตุการณ์สำคัญที่มีผลต่อราคาน้ำในตลาดซื้อขายล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
(มกราคม – พฤษภาคม 2551)

ปี 2551	
เดือน	ประกายและเวียดนามประกาศลดส่วนแบ่งตลาดช้ากว่ากำหนด
22 ม.ค.	เดาธิการสมาคมผู้ส่งออกข้าวระบุราคาน้ำในประเทศไทยไม่น่าจะปรับขึ้นได้มากเนื่องจากรัฐบาลยังมี峙ือกอยู่มาก
17 มี.ค.	นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวระบุข้าวไทยมีโอกาสพุ่งขึ้นถึง 1,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน
26 มี.ค.	อดีตรัฐมนตรีพาณิชย์ประกาศว่าต้องการให้ราคาน้ำสูงของอยู่ที่ให้ชาวนาเร่งขายข้าว
4 เม.ย.	เดาธิการสมาคมผู้ส่งออกข้าวระบุมีมาตรการปันรากข้าว
25 เม.ย.	ประเทศไทยลดเป็นส่วนบุเด็จซื้อขายข้าวราคาน้ำสูงสุดตันละ 1,200 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน
7 พ.ค.	นายกิตติมศักดิ์ สมาคมโรงสีเมืองเผยมีการปันรากข้าว ชาวนาเสียงการขาดทุน
12 พ.ค.	ข้าวถุงหงหงท่า (กระทรงพานิชย์) ออกขายราคากูก ข้าวขาว 5% ขนาดบรรจุถุง 5 กิโลกรัม ราคา 120 บาท ออกจำหน่ายจำนวน 100,000 ถุง
13 พ.ค.	อดีตนายรัฐมนตรีรับซื้อข้าวจากเกษตรกรไม่จำกัดจำนวน

ราคาน้ำสูงของข้าวไทยพันพวนได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อชาวนาที่คาดหวังว่าปี 2551 จะเป็นปีทองของเกษตรกร สาเหตุจากพลาดิโอลามีอัลลิสต์กูลกาลเก็บเกี่ยวข้าวออกขายกันหลายเป็นวันที่ราคาน้ำข้าวทุกตัวถูก

เสถียรภาพราคาน้ำ ทางออกช่องทางหนึ่งเพื่อแก้ปัญหาราคาน้ำให้มีเสถียรภาพคือ การใช้กลไกของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เนื่องจากตลาดนี้จะแจ้งราคาน้ำล่วงหน้าประมาณ 6 เดือน ช่วยให้เกษตรกรเข้าไปขายผลผลิตไว้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นการล็อกราคาวันต่อไปได้ เกษตรกรสามารถขายสินค้าในราคาน้ำที่พึงพอใจและช่วยลดความเสี่ยงด้านราคาน้ำพัน เกษตรกรทราบราคาน้ำสินค้าเกษตรล่วงหน้าถึง 6 เดือน สามารถวางแผนการผลิตได้ เพราะ

เมื่อใดที่รู้ว่าในอนาคตราคาน้ำมันก๊าซฯจะตกลงต่อไปปุ๊กพีชอย่างอื่นที่มีราคาดีหรือให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าได้

ปัจจุบันราคาก๊าซฯในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเคลื่อนไหวรุนแรงตามภาวะตลาด เพื่อสร้างโอกาส ผลตอบแทนสูงและบริหารความเสี่ยงต่อ การใช้ก๊าซฯในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า จึงเป็นที่นิยมในโลกสากล จากสถิติเดือนมิถุนายน 2551 การซื้อขายสัญญาล่วงหน้าข้าวขาว 5% (BWR5) มีปริมาณซื้อขายสูงสุดนับตั้งแต่เปิดการซื้อขาย โดยมีปริมาณซื้อขาย 1,263 สัญญาและสัญญาขายเพ่นรวมกัน 3 (RSS 3) จำนวน 386 สัญญา ส่วนใหญ่ให้ปริมาณการซื้อขายทำนิวไทร์เท่ากับ 1,649 สัญญา สูงสุดนับเป็นประวัติการซื้อขายสัญญาข้าวที่มีการซื้อขายกันมากที่สุดคือสัญญาส่งมอบเดือนกรกฎาคม 2551 จำนวน 972 สัญญา ส่วนสัญญาขายส่งมอบเดือนมกราคม 2552 จำนวน 293 สัญญา โดยการซื้อขายข้าวเป็นผลจากการปรับตัวของสภาวะตลาดและการคาดการณ์เกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐบาล ส่วนราคายังพาระเป็นผลจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นและการอ่อนค่าของเงินเยน

ประโยชน์ค่าตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า สามารถลดภาระก่อต้นทุนต่อการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้ามากขึ้น จึงได้ประสานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของเกษตรกร เปิดโอกาสเรียนรู้การใช้ประโยชน์ค่าตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

นอกจากนี้ค่าตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้ายังเปิดรับผู้ที่ไม่ใช่เกษตรกร แต่เป็นนักลงทุนหรือนักเก็งกำไรที่เดินทางมาซื้อขายเพื่อประกอบธุรกิจทางการค้าและขายไปในรูปแบบค้าข้าวคลีนกับการเดินทุนในตลาดหลักทรัพย์ดังนี้

ถ้าค่าการณ์ได้ถูกต้องก็ได้กำไร ตรงกันข้ามถ้าหากค่าการณ์ผิดพลาดย่อมขาดทุนและโอกาสความเสี่ยงสูงด้านราคาน้ำมันผันผวน ดังนั้นมีค่าตลาดสินค้าเกษตรราคาก่อตัว จึงถูกถ่ายโอนและกระจายให้กับผู้ค้าและลักษณะของประเทศไทยเป็นผู้รับผลกระทบ นับตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา มีสัดส่วนของนักลงทุนทุนที่เป็นรายย่อยและกันที่ไม่เปิดบัญชีกับไปรษณีย์เพื่อเข้ามาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าถึงร้อยละ 40

สมมุติค่าตลาดสินค้าเกษตรน้ำมันรากากิโภกรัมละ 100 บาท ถ้าซื้อต่อหน้า 200 กิโลกรัมบุด ก่าที่ซื้อเท่ากับ 20,000 บาท แต่ขายเฉพาะเงินประกัน 10% คือ 2,000 บาท ยังไม่หักจ่ายค่าสินค้า หมวด ค่าสินค้าราคาน้ำมันอิฐกิโภกรัมละ 1 บาท เมื่อขายทำกำไรได้กำไร 200 บาท จากการ

ลงทุนเพียง 2,000 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับการซื้อขายหุ้น เท่ากับว่าลงทุนน้อยกว่าหุ้นแต่ได้กำไร เท่ากัน

ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรกรรมเป็นอันดับหนึ่งของโลก ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ถุง สับปะรด เป็นต้น ในทางปฏิบัติไทยไม่สามารถกำหนดหรือซึ่งราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก สาเหตุจากข้อความนิดเดียวที่สนับสนุน ขาดศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลก แต่ปัจจุบันตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเป็นที่นิยมของลูกค้าต่างประเทศทั่วโลก ได้เริ่มนศึกษาราคาสินค้าเกษตรที่ซื้อขายล่วงหน้าในประเทศไทยเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อขายมากขึ้น

กิจกรรมที่ 4

- ศึกษาการแก้ปัญหาวิกฤตอาหารแห้งและขาดแคลนของบางประเทศ เช่น พลิปปินส์ และมาเลเซีย
- วาระแห่งชาติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาวิกฤตอาหารของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ระยะในช่วงเวลาอ่อน 12 ปี ของรัฐบาลและอีกด้วยสู่ปี พ.ศ. 2551
- ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าประเทศไทย ทำหน้าที่อย่างไร มีประโยชน์อะไรบ้าง

สรุป

ปัญหารัฐภูมิภาคโลกเริ่มก่อตัวอย่างต่อเนื่องประมาณ 2 ปีที่ผ่านมา และทิวทัศน์ความรุนแรงจะ ก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตอาหารแห้งและขาดแคลนทั่วโลกต้นปี 2551 สาเหตุจากปัญหาขาดแคลน พลังงานเชื้อเพลิงและราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลผลิตธัญพืชโลกลดลงเนื่องจากภาวะอากาศ แปรปรวน โลกร้อน ตัดต่อพืช ภัยธรรมชาติ การป่าไม้พลังงานทดแทนมากขึ้นและลดพื้นที่ป่า ข้าว เป็นต้น

จากสถิติผลผลิตข้าวโลกปัจจุบันลดลงมาก ประเทศไทยส่งออกข้าวรายใหญ่หลายประเทศ ค าการส่งออก โดยให้เหตุผลความมั่นคงด้านอาหารภายในประเทศไทย เวียดนาม อินเดีย เป็นต้น ได้ ชี้เตือนวิกฤตอาหารโลกขาดแคลนและราคาน้ำมันสูงขึ้นทิวทัศน์ความรุนแรง หลายประเทศทั่วโลกนำเข้า ข้าวเพิ่มขึ้น เพื่อแก้ปัญหาความอดอยาก ผลผลิตข้าวไม่เพียงพอ เช่น พลิปปินส์เป็นประเทศผู้ผลิต

ข้าวติดอันดับ 10 ประเทศผู้ส่งออกข้าวมากที่สุดของโลก ปีลิปปินส์จึงเป็นด่องนำเข้าข้าวปริมาณมาก สาเหตุจากผลผลิตข้าวในประเทศไทยลดลงมาก

องค์การนานาชาติมีความวิเคราะห์ว่า ไอลีเซียร์เหลือเช่น องค์การสหประชาชาติ รายงานการโภชนาหารเพื่อการพัฒนาแห่งยุโรป เชิญ กลุ่มอาเซียน และฟาร์สอร์มเมริกา เป็นต้น

วิกฤตอาหารแพงและขาดแคลน ได้นำไปสู่ภาวะเงินเพื่อที่เรียกว่า Agflation หรือเงินเพื่อชากรากาสินค้าเกษตรสูงหลาย ๆ ประเทศ ได้แก่ ไทย เช่น การขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวพันธุ์ข้าวใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวไว้ การอุดหนุนด้านภาษี การนำเข้าข้าวปริมาณเพิ่มขึ้น อุดหนุน ปุ๋ย ยาปesticide พืชและพันธุ์พืชราคาค่า และการเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคหันไปบริโภคมัน และขัญพืชอื่น ๆ ทุกแทนข้าว เป็นต้น

องค์การนานาชาติคาดหมายว่าวิกฤตอาหาร โภชนาเป็นปัญหาระยะยาว ต้องเร่งรับแก้ไข สนับสนุนทั่วโลก เร่งรัดการผลิตขัญพืชเพิ่มขึ้น โดยเน้นยุทธศาสตร์อนาคตให้การผลิตข้าวและพืช พัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นเพียงพอ กับความต้องการ โภชนา ทั้งนี้ เพื่อบรรเทาปัญหาความเคืองครัวใน วิกฤตอาหารแพงและขาดแคลน

ประเทศไทย แม้ว่าจะเป็นผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ชาวนาไทยยังคงเผชิญ ปัญหาข้าวราคาก่า ปัญหานี้สิน ปุ๋ย ยาปesticide และอาหารสัตว์ราคาแพง ขณะที่ผู้บริโภค ภายในประเทศไทยต้องซื้อข้าวราคากูง กระทรวงพาณิชย์และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องได้แก้ไขปัญหา อย่างประการ เช่น การรับจ้างนาข้าว การกำหนดวิกฤตอาหารเป็นวาระแห่งชาติ และการสนับสนุน การใช้กอกไก่ติดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ซึ่งมีมาตรการรองรับ 3 ระดับคือ ตลาดซื้อขายจริง ตลาดฟอร์เวิร์คและตลาดซื้อขายล่วงหน้า ดังนั้น ต้องสนับสนุนและการให้ความรู้ ความเข้าใจเกษตรกรไทย ผู้ส่งออก พ่อค้าเกษตรและผู้ประกอบการตลาดเกษตรกรรม เป็นต้น การอบรม ให้ความรู้และสนับสนุนให้หันมาสนใจใช้กอกไก่ติดสินค้าเกษตรล่วงหน้า จะช่วยลดความเสี่ยง ด้านราคาสินค้าเกษตร ช่วยให้การวางแผนเพิ่มผลปริมาณการผลิตลดลงด้วยความต้องการของ ตลาดโลก และชัดเจนปัญหาการบิดเบือนของประเทศไทย โดยมอบหมายความเสี่ยงต่าง ๆ ให้ไปรับ ก蛾อร์ผู้มีความเชี่ยวชาญในตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้รับความเสี่ยงแทน ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า แห่งประเทศไทยในอนาคตจะมีบทบาทสำคัญแก้ปัญหาวิกฤตขัญพืชโลก

แบบฝึกหัด

1. วิกฤตชั้นปีช้าๆ โลกทั่วโลกได้รับความเดือดร้อน สำหรับประเทศไทยที่ยากจนและขาดแคลนอาหาร ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การนานาชาติอย่างไรบ้าง
2. ผลผลิตข้าวโลก ปัจจุบันปริมาณผลผลิตหลากหลายประเทศคงเหลือ โดยมีเหตุผลสำคัญคือ กัน มีอะไรบ้าง เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ประเทศไทยส่งออกข้าวให้เป็นจำนวนมากและด้วยการส่งออกข้าวก็จะได้ ในการศักดินักศึกษาข้อ้อี้ดังคุณลักษณะหรือไม่ ให้เขียนลงอย่างเสรี
3. ขุปสังค์ข้าวไทยเพิ่มขึ้น ได้ส่งผลกระทบอย่างด้าน เช่น
  - 3.1 ราคาข้าวส่งออกและราคายield ภายในประเทศไทย
  - 3.2 ผู้บริโภคภายในประเทศไทยเดือดร้อนและกระทบวงพาณิชย์แก่ไปอย่างไร
  - 3.3 พฤติกรรมผู้บริโภคตลาด-export วิเคราะห์เปลี่ยนแปลงไป
  - 3.4 โครงสร้างตลาดข้าวไทยในอนาคต ให้อธิบายพอเข้าใจ
4. วิกฤตอาหารแพงและขาดแคลน บางประเทศเกิดความรุนแรง เช่น ประเทศเยติ ในทศวรรษนักศึกษาสาเหตุการเมือง เกิดจาก การ ไว้การวางแผนและขาดความรับผิดชอบของผู้นำ รัฐบาลใช้หรือไม่ ให้วิจารณ์พoSing เข้าไป
5. ชาวนาไทยไม่ได้รับผลประโยชน์เต็มที่จากราคาข้าวส่งออกสูงขึ้น สาเหตุเกิดจากอะไร สำหรับแนวทางแก้ไขหลักๆ ที่รัฐบาลได้นำเสนอมาใช้ เช่น การรับจำนำข้าว การกำหนด วิกฤตอาหารแพงเป็นวาระแห่งชาติ และการสนับสนุนก่อตัวภาคสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ให้อธิบายอย่างชัดๆ และวิจารณ์

